

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
I KWARTAŁ 2009 R.**

Warszawa, 24 kwietnia 2009 r.

Spis treści

	strona
Wstęp	3
Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju wg kwartałów	5
Ludność	6
Rynek pracy	6
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	11
Ceny	15
Rolnictwo	21
Przemysł	27
Budownictwo	31
Budownictwo mieszkaniowe	34
Rynek wewnętrzny	36
Transport	38
Łączność	39
Handel zagraniczny	40
Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji	47
Pieniądz	48
Budżet państwa	51
Giełdowy rynek papierów wartościowych	53
Przyjazdy i wyjazdy z Polski – ruch graniczny z krajami spoza strefy Schengen	56
Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju	58
Dynamika cen w przemyśle i budownictwie	60
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych	61
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej	62

Uwaga:

Od 2009 r. dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), opracowanej na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych (NACE Rev.2). Dane te nie są w pełni porównywalne z publikowanymi wcześniej według PKD 2004 (NACE Rev.1.1).

Wstęp

W I kwartale br. obserwowano dalsze osłabienie dynamiki gospodarczej. Gorsze od korzystnych przed rokiem i na ogół słabsze niż w ostatnich miesiącach ub. roku były wyniki uzyskane w okresie styczeń-marzec br. w większości podstawowych obszarów gospodarki. Odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu, głębszy niż w IV kwartale ub. roku. Po stopniowo słabnącym w 2008 r. tempie wzrostu, produkcja budowlano-montażowa oraz sprzedaż detaliczna w I kwartale br. były nieco niższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Znacznie szybciej niż w poprzednich okresach rosły w ujęciu rocznym ceny producentów w przemyśle, natomiast wolniej – w budownictwie oraz ceny towarów i usług konsumpcyjnych. Wzrost zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw również uległ zwolnieniu, w porównaniu z notowanym w II połowie ub. roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu marca br., po raz pierwszy od 2003 r., była wyższa niż przed rokiem. Przebieg podstawowych tendencji w polskiej gospodarce kształtował się korzystniej niż w większości krajów Unii Europejskiej.

W marcu br. utrzymał się spadek w skali roku produkcji sprzedanej przemysłu, ale m.in. ze względu na wpływ czynników sezonowych, był on znacznie mniejszy niż w styczniu i lutym br. Dalszemu osłabieniu uległa dynamika produkcji budowlano-montażowej w ujęciu rocznym, a sprzedaż detaliczna w drugim z kolei miesiącu kształtowała się poniżej poziomu sprzed roku. Niskiej dynamice w podstawowych obszarach gospodarki towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw spowodowany głównie redukcją zatrudnienia w przemyśle.

Badania koniunktury przeprowadzone w kwietniu br. wskazują na mniej pesymistyczne niż przed miesiącem oceny przedsiębiorców. Lepsze niż w marcu br. są prognozy dotyczące sytuacji finansowej, firmy budowlane i przemysłowe przewidują poprawę w zakresie portfela zamówień i produkcji, a jednostki handlu detalicznego – bieżącej i przyszłej sprzedaży. Negatywne, ale lepsze niż przed miesiącem, są prognozy zatrudnienia.

Na pogłębienie spadku produkcji sprzedanej przemysłu w I kwartale br. (10,0%, wobec 6,3% w IV kwartale ub. roku) wpłynęło przede wszystkim pogorszenie dynamiki w przetwórstwie przemysłowym oraz górnictwie i wydobywaniu. W większości głównych grupowań przemysłowych odnotowano duży spadek, jedynie produkcja dóbr konsumpcyjnych nietrwałych utrzymała się na poziomie nieco wyższym niż przed rokiem. Produkcja budowlano-montażowa w I kwartale br. była o 1,3% niższa od bardzo wysokiej przed rokiem, przy czym spadek nastąpił w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków (o 6,8%), przy wzroście w pozostałych rodzajach działalności budowlanej. Po stopniowym spowolnieniu tempa wzrostu

obserwowanym w kolejnych kwartałach ub. roku, w okresie styczeń-marzec br. sprzedaż detaliczna obniżyła się w ujęciu rocznym (o 1,4%). Spadek odnotowano w czterech grupach o największym udziale w sprzedaży, najgłębszy w jednostkach prowadzących handel pojazdami samochodowymi, motocyklami i częściami oraz paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi. Sprzedaż detaliczna w tych dwóch grupach w marcu br. obniżyła się w mniejszym stopniu niż w dwóch poprzednich miesiącach.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w I kwartale br. ukształtowało się na poziomie tylko nieznacznie wyższym niż przed rokiem (o 0,1%, wobec wzrostu o 3,9% w IV kwartale ub. roku). Wzrost zatrudnienia utrzymał się w większości działalności o charakterze usługowym oraz w budownictwie, natomiast najgłębszy spadek wystąpił w przetwórstwie przemysłowym. Stopa bezrobocia w marcu br. po raz kolejny wzrosła w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 0,3 pkt proc. do 11,2%) i przekroczyła notowaną przed rokiem (10,9%).

W I kwartale br. przeciętne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw rosły w tempie wolniejszym, zarówno nominalnie (6,3%), jak i realnie (3,2%) niż w IV kwartale ub. roku (w ujęciu rocznym). Po przeprowadzonej w marcu br. waloryzacji, w I kwartale br. tempo wzrostu emerytur i rent brutto w skali roku było zbliżone do obserwowanego w ostatnim kwartale ub. roku.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w I kwartale br. wzrosły o 3,3% w ujęciu rocznym, tj. wolniej niż w kolejnych kwartałach ub. roku. Najwyższą dynamikę cen konsumpcyjnych nadal obserwowano w zakresie towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Utrzymał się natomiast notowany w całym ub. roku spadek w skali roku cen odzieży i obuwia, oraz obserwowany w ostatnim kwartale ub. roku – cen towarów i usług w zakresie transportu, zwłaszcza cen paliw. Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w I kwartale br. rosły w tempie wyraźnie wyższym (5,0%) niż w kolejnych kwartałach ub. roku, najszybciej – w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, co związane było m.in. z wysokimi podwyżkami cen energii elektrycznej w styczniu br. Ceny produkcji budowlano-montażowej były wyższe niż przed rokiem o 1,8%.

Na rynku rolnym w I kwartale br., przy pogłębiającym się spadku skupu żywca rzeźnego (w skali roku), obserwowano duży wzrost jego cen. Znacznie poniżej poziomu sprzed roku kształtowały się natomiast ceny zbóż i mleka.

W okresie styczeń-luty br. obroty towarowe handlu zagranicznego były mniejsze niż przed rokiem. W rezultacie głębszego spadku po stronie importu niż eksportu poprawiło się ujemne saldo wymiany. Obniżyła się wymiana towarowa ze wszystkimi partnerami unijnymi. Korzystna dynamika obrotów produktami rolno-spożywczymi, większa niż przed rokiem, wpłynęła na wzrost udziału tych towarów w wymianie ogółem i poprawę salda.

W okresie styczeń-marzec br. dochody budżetu państwa ukształtowały się na poziomie 66328,3 mln zł, wydatki – 76933,3 mln zł, a deficyt wyniósł 10607,0 mln zł i stanowił 58,3% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2009 r.

Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju wg kwartałów

Wyszczególnienie a – analogiczny okres poprzedniego roku=100 b – okres poprzedni=100 c – miesiąc kończący kwartał (grudzień poprzedniego roku=100)	2008				2009
	kwartały				
	I	II	III	IV	I
Ludność (w końcu okresu) w tys.	38110	38116	38136	38136	38140 ¹
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ² w tys.	5362	5375	5401	5430	5365
a	105,9	104,9	104,5	103,9	100,1
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	9218	9223	9281	9307	9335
a	100,5	100,3	101,0	101,2	101,3
Liczba bezrobotnych (w końcu okresu) w tys.	1702,2	1455,3	1376,6	1473,8	1758,8
a	76,2	76,8	77,4	84,4	103,3
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w %	10,9	9,4	8,9	9,5	11,2
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych a	104,1	104,3	104,7	103,8	103,3
b	101,5	101,4	100,2	100,6	100,7
c	101,5	102,9	102,8	103,3	102,0
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu a	102,6	102,1	101,7	102,4	105,0
Przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ^{2,3} w zł	3057,84	3159,30	3194,23	3329,29	3249,29
Przeciętne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ^{2,3} a	107,5	107,9	105,6	103,6	103,2
Przeciętna realna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych brutto a	99,8	105,2	105,2	105,9	105,7
Przeciętna realna emerytura i renta rolników indywidualnych brutto a	97,5	101,4	101,0	101,8	102,1
Mieszkania oddane do użytkowania od początku roku w tys.	35,4	69,3	107,5	165,2	41,8
Produkcja sprzedana przemysłu ^{2,4} (ceny stałe) a	108,2	107,0	102,2	93,7	90,0
Produkcja budowlano-montażowa ^{2,5} od początku roku (ceny stałe) a	118,8	117,2	113,4	110,9	98,7
Rentowność obrotu brutto ⁶ od początku roku w %	5,9	6,0	5,7	4,2	.
Rentowność obrotu netto ⁶ od początku roku w %	4,6	4,8	4,5	3,3	.
Handel zagraniczny ⁷ (od początku roku)					
eksport w mln euro	28469,8	58603,7	88669,6	114566,8	14252,9 ⁸
import w mln euro	33715,9	70074,3	106662,8	139328,5	15887,6 ⁸
saldo w mln euro	-5246,1	-11470,6	-17993,2	-24761,7	-1634,7 ⁸
Budżet państwa (od początku roku)					
dochody w mln zł	65887,5	127705,9	192377,8	254083,8	66326,3
wydatki w mln zł	62782,2	131086,6	196602,4	278674,3	76933,3
wynik w mln zł	3105,3	-3380,7	-4224,6	-24590,5	-10607,0
PKB a	106,1	106,0	105,0	103,0	.
spożycie indywidualne a	105,6	105,6	105,1	105,3	.
nakłady brutto na środki trwałe a	115,7	114,7	103,5	104,4	.

1 Dane wstępne.

2 W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

3 Łącznie z obligatoryjną składką na ubezpieczenia społeczne.

4 Dynamikę produkcji sprzedanej przemysłu podano w cenach bazowych, tj. bez obciążeń podatkami VAT i akcyzowym, ale łącznie z dotacjami przedmiotowymi.

5 Produkcja budowlano-montażowa wykonana systemem zleceń przez podmioty budowlane na terenie kraju. Dynamikę produkcji budowlano-montażowej podano w cenach bazowych.

6 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 49 osób bez względu na rodzaj działalności.

7 Od I kwartału 2008 r. – dane tymczasowe.

8 Dane za okres styczeń–luty.

Ludność

Według wstępnych szacunków, w końcu I kwartału br. liczba ludności Polski wyniosła ok. 38140 tys., tj. o ok. 30 tys. więcej niż przed rokiem oraz o ponad 4 tys. więcej niż w końcu 2008 r. W ujęciu rocznym odnotowano wzrost zarówno liczby urodzeń, jak i zgonów, przy czym, podobnie jak przed rokiem, liczba urodzeń rosła w znacznie szybszym tempie niż liczba zgonów. Nastąpił niewielki spadek liczby zawartych małżeństw. Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały pozostało ujemne, na poziomie niższym niż w ub. roku.

W okresie styczeń-marzec br. zarejestrowano ok. 110 tys. **urodzeń żywych**, tj. o 10 tys. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Współczynnik urodzeń wzrósł o 1,1 pkt i ukształtował się na poziomie 11,5‰. W I kwartale br. **zmarło** ok. 103 tys. osób, tj. o blisko 2 tys. więcej w porównaniu z ub. rokiem. Ogólny współczynnik zgonów wyniósł 10,8‰, wobec 10,6‰ w analogicznym okresie ub. roku.

Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów wyniosła ok. 7 tys. (w analogicznym okresie ub. roku notowano ubytek naturalny, który wyniósł minus 1,1 tys.). Tym samym współczynnik przyrostu naturalnego był dodatni i wyniósł 0,7‰ (przed rokiem – minus 0,1‰).

W I kwartale br. liczba **zgonów niemowląt** pozostała na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem i wyniosła ok. 650. Ze względu na większą niż przed rokiem liczbę urodzeń żywych, współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych obniżył się o 0,6 pkt do poziomu 5,9‰.

Według wstępnych szacunków, w okresie styczeń-marzec br. zawarto ok. 22,5 tys. **małżeństw** (ponad 2 tys. mniej niż przed rokiem), w tym prawie połowę stanowiły małżeństwa wyznaniowe. Współczynnik małżeństw zmniejszył się o 0,3 pkt i wyniósł 2,4‰. Zwiększyła się natomiast zarówno liczba **separacji** (o ok. 0,2 tys.), jak i **rozwodów** (o ponad 4 tys.). Rozwiodło się ok. 15 tys. par małżeńskich, natomiast w stosunku do ok. 0,8 tys. małżeństw sąd orzekł separację. Współczynnik rozwodów zwiększył się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 0,5 pkt i ukształtował na poziomie 1,6‰.

Rynek pracy

W I kwartale br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw utrzymało się na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed rokiem. W wyniku stopniowego wzrostu liczby bezrobotnych notowanego w poprzednich miesiącach, w marcu br. stopa bezrobocia rejestrowanego po raz pierwszy od 2003 r. była wyższa niż przed rokiem. Wzrost poziomu bezrobocia wystąpił w większości województw. Wyraźnie zmniejszyła się liczba ofert zatrudnienia zgłoszonych do urzędów pracy.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-marzec br. ukształtowało się na poziomie 5365,4 tys., tj. o 0,1% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu w analogicznym okresie ub. roku o 5,9%). Większy niż przeciętnie wzrost zatrudnienia notowano w budownictwie oraz w większości działalności o charakterze usługowym. Spadek przeciętnego zatrudnienia w skali roku obserwowano w przetwórstwie przemysłowym (o 4,8%), obsłudze rynku nieruchomości (o 2,3%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,2%).

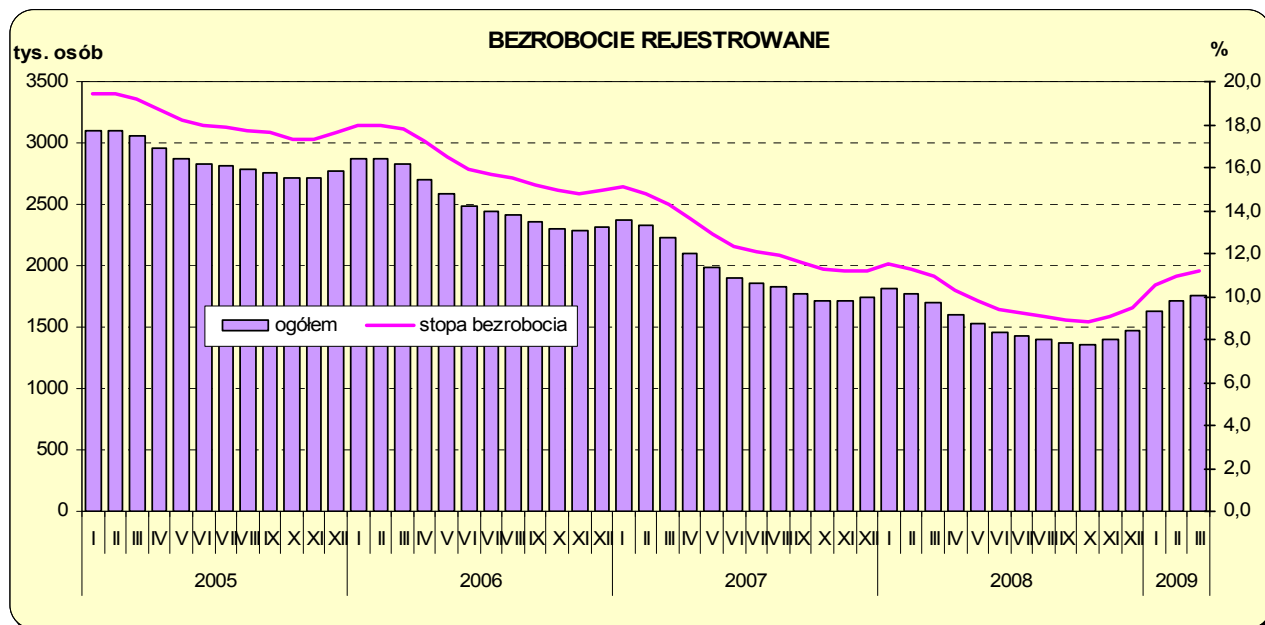
Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2009	2008		2009		
		III		I–III		
	w tys.	analogiczny okres poprzedniego roku=100			w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	5325,3	99,1	105,7	105,9	100,1	5365,4
w tym:						
Przemysł	2476,5	95,1	103,9	104,0	96,2	2501,7
górnictwo i wydobywanie	180,0	101,3	99,5	99,0	101,6	180,0
przetwórstwo przemysłowe	2048,1	93,9	104,2	104,5	95,2	2073,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	149,2	99,7	104,6	104,5	99,8	149,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	99,2	103,7	103,4	103,3	104,0	99,2
Budownictwo	423,8	104,0	108,5	108,8	105,1	426,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	1087,6	103,2	108,4	108,6	104,2	1092,6
Transport i gospodarka magazynowa	465,1	101,3	104,8	105,3	101,9	469,5
Zakwaterowanie i gastronomia	100,9	107,0	107,8	107,4	108,1	101,2
Informacja i komunikacja	159,9	102,5	113,8	114,5	102,4	160,0
Obsługa rynku nieruchomości	87,5	97,3	101,0	100,8	97,7	87,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	139,6	111,9	110,9	110,5	113,8	140,9
Administrowanie i działalność wspierająca	259,3	99,3	105,8	105,9	100,1	260,9

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w I kwartale br. największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w ujęciu rocznym miał miejsce w dziale roboty budowlane specjalistyczne (o 7,1%), budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 5,0%) oraz w handlu detalicznym (o 4,8%). Najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w firmach produkujących odzież (o 15,5%) oraz meble (o 7,9%), a także w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 7,4%).

W marcu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5325,3 tys. osób i było o 0,9% niższe niż przed rokiem (w lutym br. spadek o 0,2%, wobec wzrostu w marcu ub. roku o 5,7%), w tym najbardziej zmniejszyło się w przetwórstwie przemysłowym (o 6,1%).

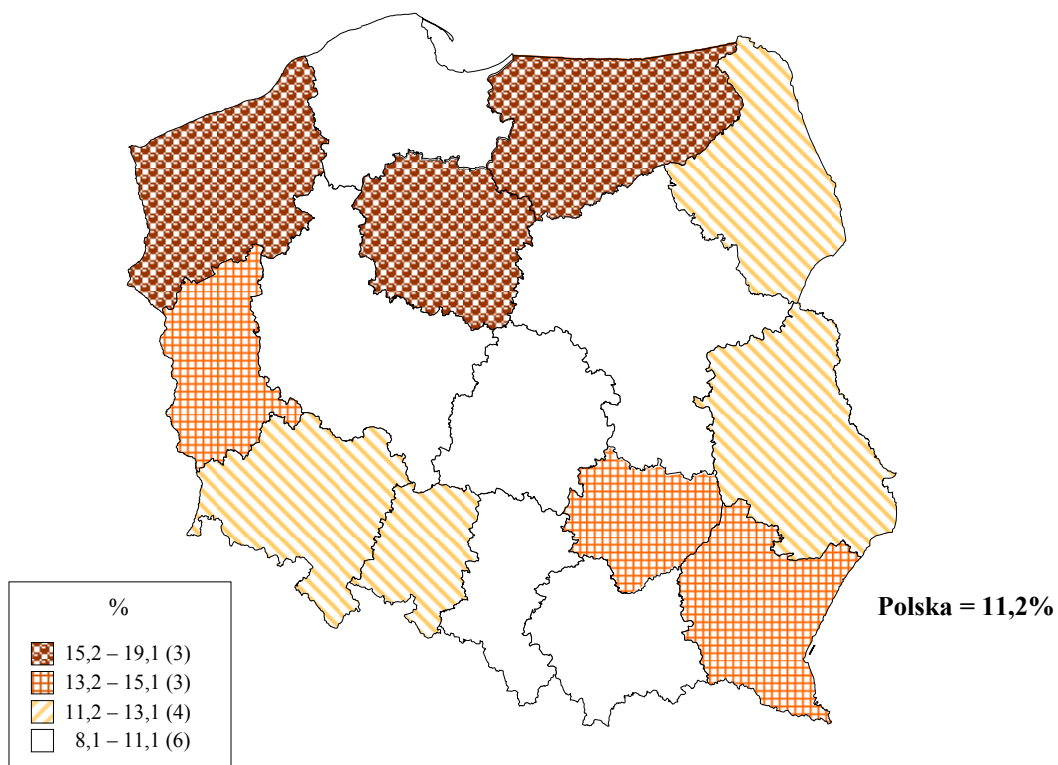
W końcu marca br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 1758,8 tys. i była o 40,0 tys. wyższa od notowanej przed miesiącem, natomiast w ujęciu rocznym zwiększyła się o 56,6 tys. **Stopa bezrobocia** wzrosła w porównaniu z poprzednim miesiącem o 0,3 pkt proc. do 11,2%, była również wyższa niż przed rokiem (10,9%). We wszystkich województwach, z wyjątkiem świętokrzyskiego, odnotowano wzrost stopy bezrobocia w ujęciu miesięcznym, największy w województwie pomorskim i wielkopolskim (po 0,4 pkt proc.). W skali roku stopa bezrobocia najbardziej zwiększyła się w województwie lubuskim (o 1,6 pkt proc.). Najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (19,1%), zachodniopomorskim (15,5%) i kujawsko-pomorskim (15,2%), a najniższą w woj. wielkopolskim (8,1%), mazowieckim (8,3%) i śląskim (8,5%).

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

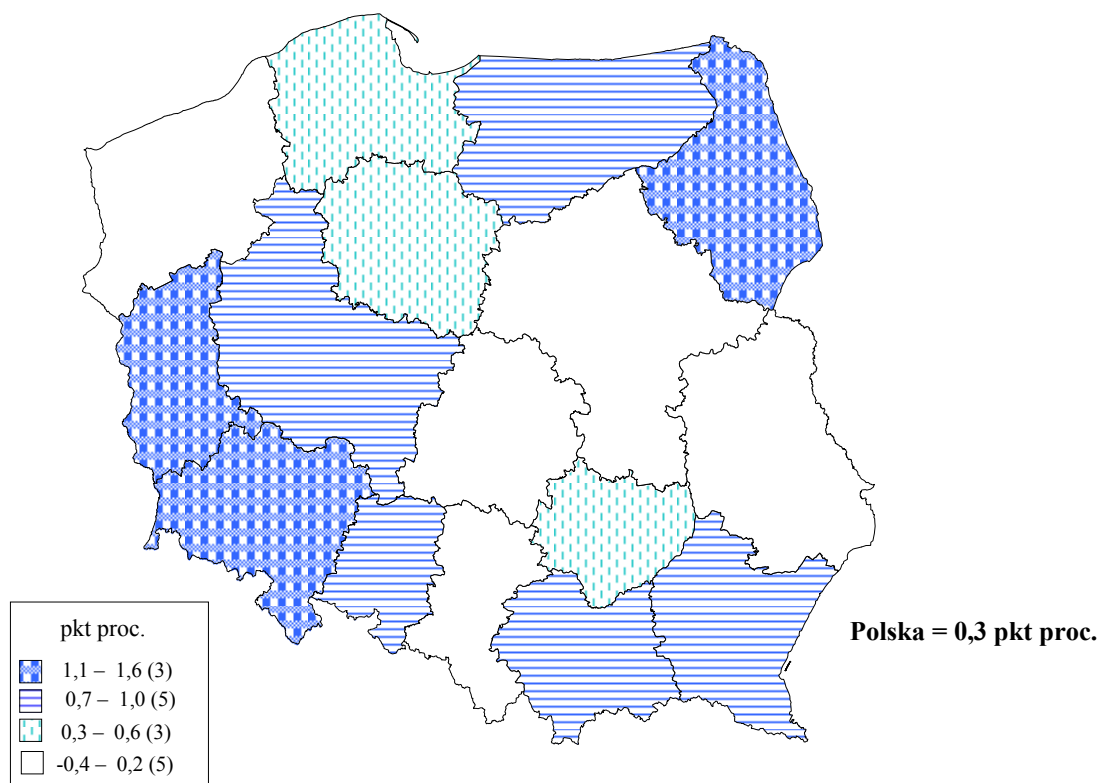
Wyszczególnienie	2008				2009
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III
Bezrobotni zarejestrowani (w końcu okresu)					
w tys. osób	1702,2	1455,3	1376,6	1473,8	1758,8
analogiczny okres poprzedniego roku=100	76,2	76,8	77,4	84,4	103,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani					
w tys. osób	587,0	527,0	645,2	717,4	797,7
analogiczny okres poprzedniego roku=100	92,7	98,4	98,8	107,2	135,9
Bezrobotni wyrejestrowani					
w tys. osób	631,4	773,9	724,0	620,2	512,7
analogiczny okres poprzedniego roku=100	88,9	88,7	94,0	88,5	81,2
Płynność bezrobocia (napływ-odpływ)	-44,3	-246,9	-78,8	97,2	285,0
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w %	10,9	9,4	8,9	9,5	11,2

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu marca 2009 r.

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Marzec 2009 r. do marca 2008 r.

Liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych w I kwartale br. wyniosła 797,7 tys. osób i była o 35,9% większa niż w przed rokiem. Najliczniejszą grupę wśród nowych rejestracji w dalszym ciągu stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, ale ich udział w nowo zarejestrowanych zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego o 2,1 pkt proc. – do 80,2%. Zmniejszył się udział osób dotychczas niepracujących z 25,2% przed rokiem do 21,6%.

Z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 512,7 tys. osób, tj. o 18,8% mniej niż w I kwartale ub. roku. Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru wykreślono 189,7 tys. bezrobotnych (wobec 259,2 tys. w ub. roku), a udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmalał o 4,1 pkt proc. do 37,0%. Pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) podjęło 166,5 tys. osób, tj. znacznie mniej (o 27,7%) niż w analogicznym okresie ub. roku, natomiast subsydiowaną (m.in. prace interwencyjne i roboty publiczne) – 23,2 tys. osób, tj. o 19,5% mniej w ujęciu rocznym. Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 4,1 pkt proc. w skali roku – do 14,2%) oraz nieznacznie (o 0,5 pkt proc.) osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (do 31,6%). Nie zmienił się udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (5,2%) oraz osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (0,7%).

W końcu marca br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 1390,2 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku o 6,3 pkt proc. do 79,0%.

Do osób **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** należą m.in. długotrwale bezrobotni¹, których udział w zarejestrowanych ogółem w końcu marca br. znacząco zmniejszył się w skali roku (o 16,4 pkt proc. do 44,3%). Mniejszy niż przed rokiem był również odsetek osób, które nie posiadały kwalifikacji zawodowych (o 2,4 pkt proc. i wyniósł 28,6%), osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,6 pkt proc. – 20,4%) oraz samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (o 0,3 pkt proc. – 7,7%). Wzrósł natomiast udział osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia (o 2,6 pkt proc. do 21,2%) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,7 pkt proc. do 4,8%).

W I kwartale br. liczba ofert zatrudnienia zgłoszonych do urzędów pracy zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku o 24,5% i wyniosła 226,7 tys. Oferty z sektora publicznego stanowiły 36,7% ogółu ofert (wobec 27,5% przed rokiem). Z danych na koniec marca br. wynika, że zmniejszył się w skali roku udział ofert pracy niewykorzystanych dłużej niż jeden miesiąc (o 12,7 pkt proc. do 18,1%).

W końcu marca br., zadeklarowano więcej niż przed miesiącem zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy – 437 zakładów pracy **zadeklarowało zwolnienie** w najbliższym czasie 27,2 tys. pracowników, w tym 4,5 tys. osób z sektora publicznego (w końcu lutego br. odpowiednio 249 zakładów, 19,1 tys. pracowników, w tym z sektora publicznego – 1,8 tys. osób).

¹ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

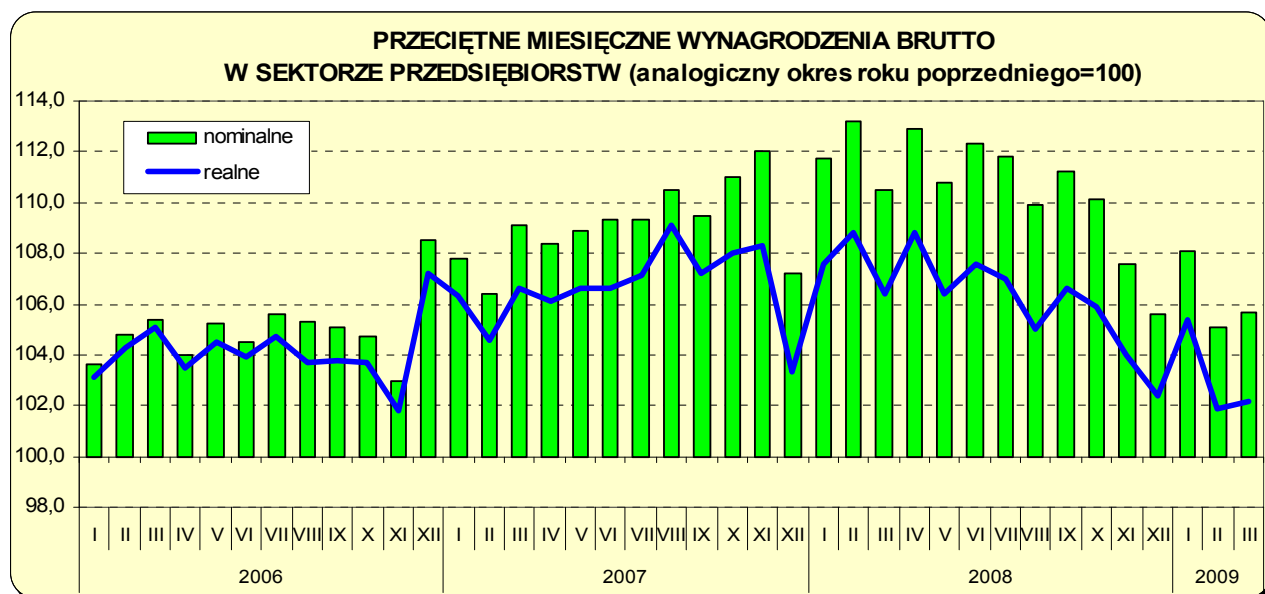
W I kwartale br. zarejestrowano 29 strajków, w których uczestniczyło 17,9 tys. pracowników, tj. 26,6% zatrudnionych w jednostkach gdzie strajki te wystąpiły (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio 15 strajków, 4,4 tys. strajkujących pracowników). Straty czasu pracy z tytułu uczestnictwa w strajkach wyniosły 34,8 tys. roboczogodzin, tj. prawie 20 godzin nieprzepracowanych przez 1 strajkującego (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio 117,3 tys. roboczogodzin, tj. 27 godzin). Były to głównie strajki ostrzegawcze przeprowadzone przez pracowników Kompani Węglowej S.A. zrzeszającej 16 kopalń i 5 zakładów, w transporcie lądowym pasażerskim, miejskim i podmiejskim oraz w zakładach produkujących maszyny i urządzenia.

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W I kwartale br., w wyniku osłabienia dynamiki wynagrodzeń nominalnych brutto w ujęciu rocznym i dość wysokiego tempa wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, płace realne rosły wolniej niż w kolejnych kwartałach ub. roku. Siła nabywcza przeciętnych miesięcznych emerytur i rent brutto zarówno w systemie pracowniczym, jak i rolników indywidualnych była wyższa niż w I kwartale ub. roku, kiedy notowano jej spadek w skali roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–marzec br. wyniosło 3249,29 zł i było o 6,3% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost odpowiednio o 11,7%). Wyższy niż przeciętnie wzrost płac w skali roku w okresie trzech miesięcy br. obserwowano m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (9,7%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (8,0%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (7,9%) oraz informacji i komunikacji (7,7%). Najniższa dynamika płac wystąpiła natomiast w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (wzrost o 3,7%) oraz przetwórstwo przemysłowe (4,9%). W I kwartale br. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto zwiększyły się w skali roku we wszystkich działach o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w tym najbardziej w działach: roboty budowlane specjalistyczne (o 9,6%), wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 8,6%) oraz handel detaliczny (o 8,0%). Na poziomie tylko nieznacznie wyższym niż przed rokiem ukształtowały się natomiast płace w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.

W marcu br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 3332,65 zł i było o 5,7% większe niż przed rokiem (w poprzednim miesiącu wzrost o 5,1%, przed rokiem o 10,5%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2009		2008		2009	
	III		I–III		I–III	
	w zł	analogiczny okres poprzedniego roku=100	analogiczny okres poprzedniego roku=100		w zł	
Sektor przedsiębiorstw	3332,65	105,7	110,5	111,7	106,3	3249,29
w tym:						
Przemysł	3311,13	105,7	108,9	110,2	105,7	3219,51
górnictwo i wydobywanie	4935,07	110,8	108,2	111,7	106,9	5413,49
przetwórstwo przemysłowe	3008,61	104,8	109,0	110,6	104,9	2920,78
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	5565,91	100,6	111,4	108,7	105,6	4805,34
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	3219,38	109,5	107,4	108,5	107,9	3095,16
Budownictwo	3385,23	106,9	116,1	117,0	106,9	3302,93
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3061,17	104,6	109,0	111,4	105,6	3035,14
Transport i gospodarka magazynowa	3132,30	104,8	112,3	111,9	105,8	3075,71
Zakwaterowanie i gastronomia	2364,47	104,2	110,0	112,0	103,7	2298,73
Informacja i komunikacja	6674,38	109,7	107,7	108,7	107,7	6161,22
Obsługa rynku nieruchomości	3389,93	107,1	109,8	110,5	106,3	3292,28
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5603,93	104,6	115,5	115,9	108,0	5434,71
Administrowanie i działalność wspierająca	2057,44	109,4	116,1	117,6	109,7	2041,32

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Fundusz płac w sektorze przedsiębiorstw w okresie trzech miesięcy br. był w skali roku wyższy o 6,3% (wobec wzrostu o 18,3% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w **sektorze publicznym** ukształtowało się w okresie styczeń–marzec br. na poziomie 3790,43 zł (tj. o 7,2% wyższym niż przed rokiem), a w marcu br. – 3837,00 zł (o 5,0% większym w ujęciu rocznym). W **sektorze prywatnym** przeciętna płaca brutto w I kwartale br. wyniosła 3142,22 zł (tj. o 6,2% więcej niż odpowiednio w ub. roku), przy czym jej relacja w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia w sektorze publicznym zmniejszyła się w ujęciu rocznym (z 83,8% do 82,9%). W marcu br. przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze prywatnym wyniosło 3232,57 zł i było o 6,0% wyższe niż przed rokiem.

Wzrost **siły nabywczej przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** w I kwartale br. wyniósł 3,2% i był znacznie wolniejszy niż przed rokiem (7,5%) oraz nieco niższy niż w poprzednim kwartale (3,6%). W marcu br. płaca realna brutto zwiększyła się o 2,2% w ujęciu rocznym (w marcu ub. roku notowano wzrost o 6,4%).

Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz realne emerytury i renty brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008				2009	
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	III
	analogiczny okres roku poprzedniego=100					
Wynagrodzenia realne brutto w sektorze przedsiębiorstw	107,5	107,9	105,6	103,6	103,2	102,2
Emerytury i renty realne z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	99,8	105,2	105,2	105,9	105,7	103,9
Emerytury i renty realne rolników indywidualnych.....	97,5	101,4	101,0	101,8	102,1	101,5

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w okresie styczeń–marzec br. ukształtowała się na poziomie 1486,48 zł, tj. o 10,4% wyższym w ujęciu rocznym. Jej siła nabywcza zwiększyła się w skali roku o 5,7%, wobec nieznacznego spadku (o 0,2%) notowanego przed rokiem. W marcu br., po przeprowadzonej waloryzacji, przeciętna miesięczna emerytura i renta nominalna brutto w systemie pracowniczym wyniosła 1548,30 zł i była o 8,9% wyższa w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku. Siła nabywcza przeciętnego świadczenia emerytalno-rentowego w systemie pracowniczym wzrosła w tym okresie o 3,9% (wobec wzrostu o 4,8% przed rokiem).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w okresie styczeń–marzec br. ukształtowała się na poziomie 884,46 zł, tj. o 6,6% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku, a jej siła nabywcza zwiększyła się o 2,1% (przed rokiem obniżyła się o 2,5%). W marcu br., po waloryzacji, przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników

indywidualnych wyniosła 914,14 zł i była o 6,4% wyższa niż przed rokiem, natomiast realnie wzrosła o 1,5% (wobec wzrostu o 1,4% w marcu ub. roku).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008				2009	
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	III
Przeciętna liczba emerytów i rencistów						
w tys. osób	9217,9	9223,3	9280,7	9307,2	9335,0	9340,7
analogiczny okres poprzedniego roku=100.....	100,5	100,3	101,0	101,2	101,3	101,3
Pobierający emerytury i renty:						
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w tys. osób	7719,7	7739,5	7810,0	7848,2	7888,9	7900,1
rolników indywidualnych w tys. osób.....	1498,2	1483,8	1470,7	1459,0	1446,1	1440,6
Przeciętna emerytura i renta:						
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł.....	1346,76	1433,44	1444,07	1449,48	1486,48	1548,30
analogiczny okres poprzedniego roku=100.....	104,5	110,5	110,9	110,8	110,4	108,9
rolników indywidualnych w zł	829,98	866,94	867,30	867,93	884,46	914,14
analogiczny okres poprzedniego roku=100.....	102,1	106,5	106,5	106,5	106,6	106,4

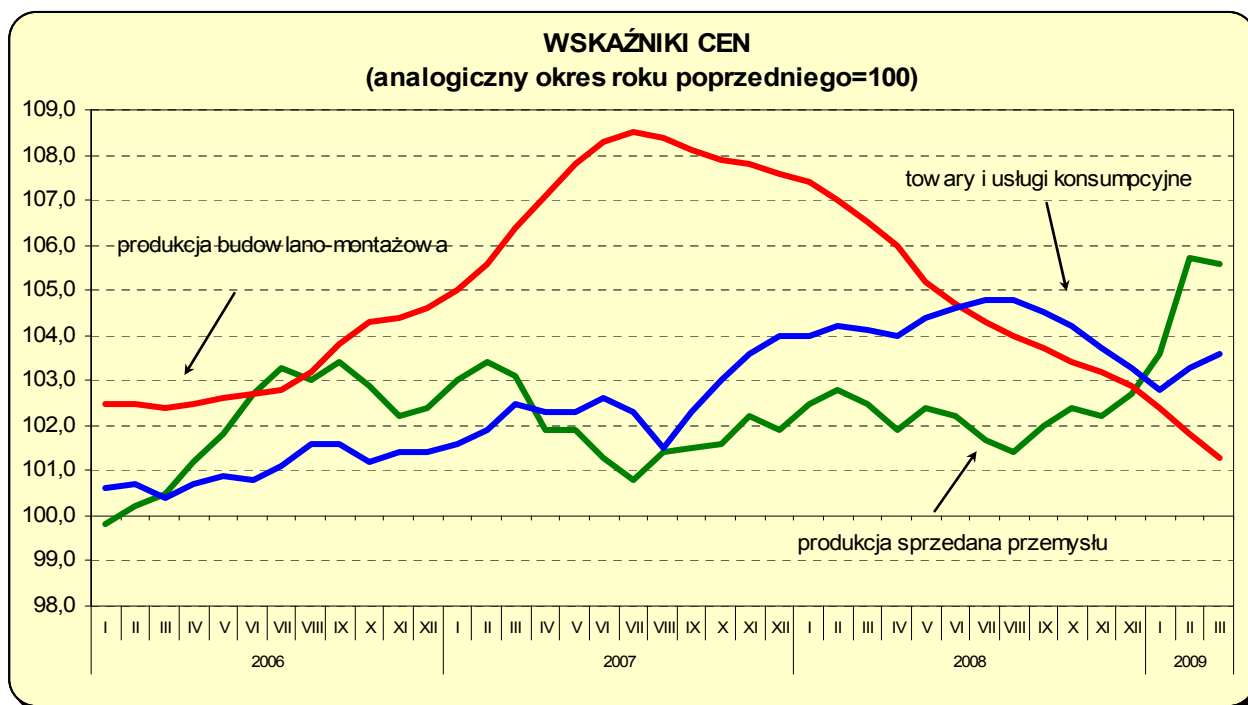
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w okresie styczeń–marzec br. wyniosła 9335,0 tys. osób i była większa (o 1,3%) niż przed rokiem. Liczba osób pobierających emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zwiększyła się w ujęciu rocznym o 2,2% – do 7888,9 tys., podczas gdy liczba rolników indywidualnych pobierających emerytury i renty spadła o 3,5% – do 1446,1 tys. osób.

Kwota brutto **zasilków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w I kwartale br. 464,1 mln zł, tj. o 18,0% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. W marcu br. wypłacono bezrobotnym 173,8 mln zł, tj. o 11,3% więcej niż w lutym br. oraz o 29,0% więcej niż przed rokiem.

Znacznie zmniejszyła się w ujęciu rocznym wartość wypłat z tytułu **zasilków i świadczeń przedemerytalnych** – w okresie styczeń–marzec br. wypłacono 427,8 mln zł., tj. o 47,4% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku, a w marcu br. – 140,7 mln zł, tj. o 47,2% mniej niż przed rokiem (w stosunku do lutego br. spadek o 1,6%).

Ceny

W I kwartale br. w ujęciu rocznym dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz produkcji budowlano-montażowej była niższa od notowanej odpowiednio w IV kwartale ub. roku, natomiast w przemyśle – wyższa. W produkcji sprzedanej przemysłu największy wzrost cen miał miejsce w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Najwyższy wzrost cen konsumpcyjnych, podobnie jak w IV kwartale ub. roku, notowano w zakresie towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, przy utrzymującej się tendencji spadkowej cen towarów i usług w zakresie transportu oraz odzieży i obuwia. W marcu br. wzrost cen konsumpcyjnych w skali roku był wyższy od notowanego w lutym br., natomiast ceny w przemyśle oraz w budownictwie rosły wolniej.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** ukształtowały się w marcu br. na poziomie o 5,0% wyższym od notowanego w grudniu ub. roku (wobec wzrostu o 2,0% przed rokiem). Najwyższy wzrost cen wystąpił w górnictwie i wydobywaniu (o 12,5%), w tym w górnictwie rud metali – o 44,4%, a w górnictwie węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 5,1%. Znaczny wzrost cen wystąpił także w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 11,7%), związany m.in. ze znacznymi podwyżkami cen energii elektrycznej w styczniu br. Ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja podwyższono o 3,6%, a w przetwórstwie przemysłowym – o 3,4%. Ceny podnieśli producenci m.in. pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 8,5%), koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 5,0%), urządzeń elektrycznych (o 4,9%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 4,3%). Zanotowano także wzrost m.in. cen produkcji: artykułów spożywczych (o 3,1%), wyrobów z metali (o 2,7%), wyrobów z pozostałych mineralnych

surowców niemetalicznych (o 1,7%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 1,5%). Obniżono natomiast m.in. ceny produkcji metali (o 1,2%).

W marcu br. obserwowano wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku o 5,6%. Znacznie wyższe niż przed rokiem były ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 20,9%). Ceny w zakresie wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i handlu energią elektryczną były wyższe o 25,3%, wytwarzania paliw gazowych; dystrybucji i handlu paliwami gazowymi w systemie sieciowym – o 22,0%, a wytwarzania i zaopatrywania w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – o 14,5%. W górnictwie i wydobywaniu ceny wzrosły o 10,5%, w tym w górnictwie węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 24,7%, przy spadku cen notowanym w górnictwie rud metali – o 21,1%. W przetwórstwie przemysłowym ceny wzrosły w ujęciu rocznym o 3,3%. Największy wzrost cen zanotowano w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 15,8%). Podniesiono również ceny m.in. produkcji wyrobów z metali (o 8,0%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 7,8%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 7,7%), urządzeń elektrycznych (o 3,3%), metali (o 2,9%) oraz artykułów spożywczych (o 2,2%). Obniżono natomiast ceny m.in. produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 1,6%) oraz koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 19,7%). Ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja podniesiono o 2,9%.

Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** zostały obniżone w okresie styczeń-marzec br. o 0,4% (wobec wzrostu o 1,1% przed rokiem), natomiast w marcu br. wzrost cen produkcji budowlano-montażowej w skali roku wyniósł 1,3% i był wolniejszy od notowanego w poprzednich miesiącach.

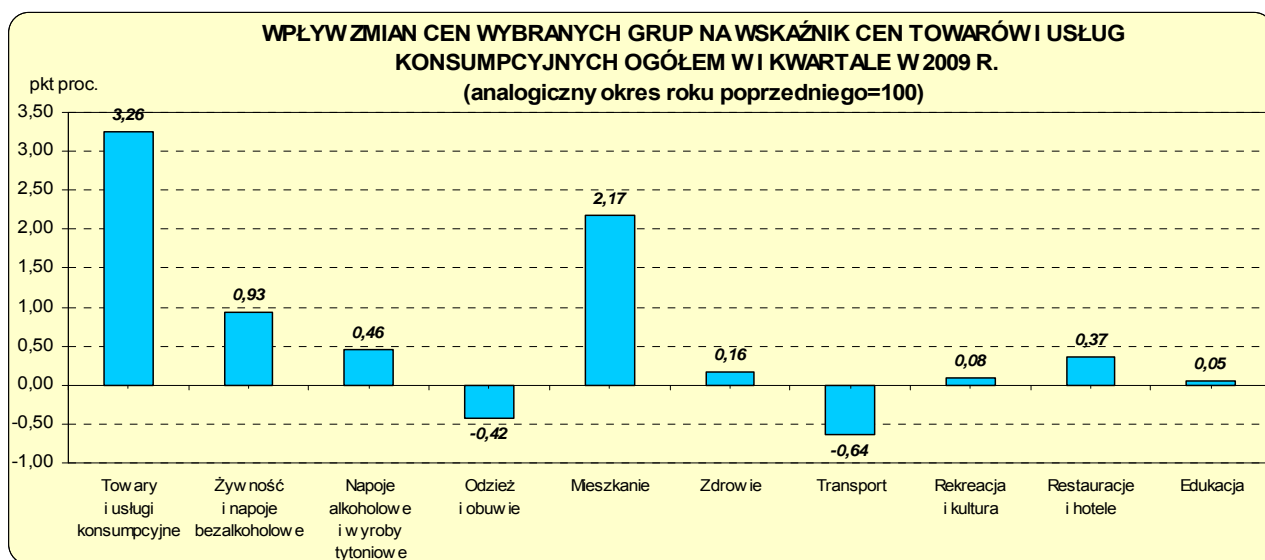
Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	III 2008	2009		III 2008	2009		III 2008	2009		I-III 2008	I-III 2009
		II	III		II	III		II	III		
	grudzień poprzedniego roku=100			miesiąc poprzedni=100			analogiczny okres poprzedniego roku=100				
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu.....	102,0	104,9	105,0	100,2	102,6	100,1	102,5	105,7	105,6	102,6	105,0
górnictwo i wydobywanie....	112,9	109,5	112,5	101,2	103,4	102,7	113,9	108,9	110,5	113,5	108,9
przetwórstwo przemysłowe	100,9	103,4	103,4	100,1	102,6	100,0	101,3	103,4	103,3	101,5	102,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	104,8	112,1	111,7	100,1	102,1	99,6	105,2	121,4	120,9	104,4	121,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	105,6	103,3	103,6	100,9	101,1	100,3	108,3	103,5	102,9	108,8	103,2
Ceny produkcji budowlano-montażowej	101,1	99,7	99,6	100,4	99,8	99,9	106,5	101,8	101,3	107,0	101,8

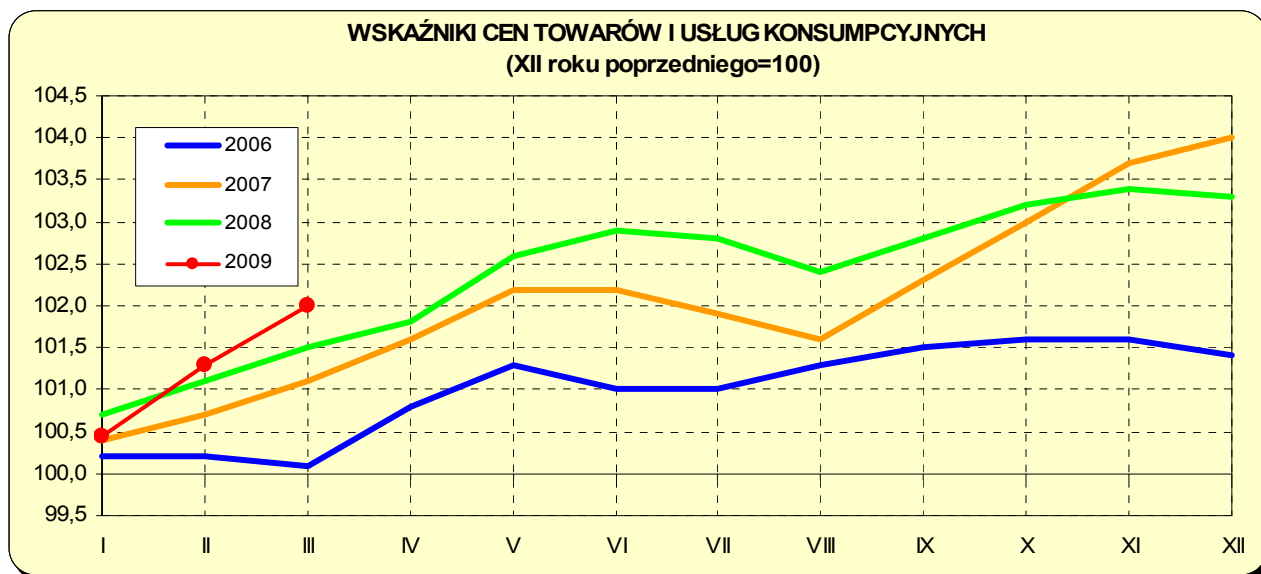
Według wstępnych danych w marcu br. ceny produkcji sprzedanej przemysłu w porównaniu z poprzednim miesiącem wzrosły o 0,1%, w tym najbardziej w górnictwie i wydobywaniu – o 2,7%, a spadek odnotowano w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,4%). Dynamika cen produkcji budowlano-montażowej uległa ponownie osłabieniu (spadek o 0,1%).

W okresie styczeń-marzec br. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** wzrosły w większym stopniu niż przed rokiem (2,0%, wobec 1,5%). Wzrost cen zanotowano w większości grup towarów i usług, największy w zakresie żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług w zakresie mieszkania. Obniżono m.in. ceny odzieży i obuwia. Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych w okresie trzech miesięcy br. miały wzrosty cen towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz żywności, które podwyższyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,89 pkt proc. i 0,86 pkt proc. Spadek cen odzieży i obuwia obniżył wskaźnik ogółem o 0,26 pkt proc.

W I kwartale br. w stosunku do analogicznego okresu ub. roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych były wyższe o 3,3% (wobec 4,1% przed rokiem). Znacznie podniesiono ceny towarów i usług w zakresie mieszkania (o 8,9%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 8,4%). Ceny towarów i usług w zakresie restauracji i hoteli wzrosły o 5,9%, edukacji – o 4,0%, żywności i napojów bezalkoholowych – o 3,8%, a także w zakresie zdrowia – o 3,2% oraz rekreacji i kultury – o 1,1%. Obniżyły się natomiast ceny odzieży i obuwia (o 7,5%), a także towarów i usług związanych z transportem (o 6,8%) i łącznością (o 0,1%).

W marcu br. wzrost cen konsumpcyjnych w skali roku wyniósł 3,6% (wobec 3,3% odpowiednio w lutym br. i 4,1 % przed rokiem).

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	III	2009		III	2009		III	2009		I-III	I-III
	2008	II	III	2008	II	III	2008	II	III	2008	2009
	grudzień poprzedniego roku=100			miesiąc poprzedni=100			analogiczny okres poprzedniego roku=100				
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych.....	101,5	101,3	102,0	100,4	100,9	100,7	104,1	103,3	103,6	104,1	103,3
w tym:											
żywność i napoje bezalkoholowe.....	101,7	101,7	103,6	100,4	100,6	101,9	107,0	103,4	104,8	107,4	103,8
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	100,7	101,2	102,1	100,2	100,7	101,0	105,7	108,3	109,2	105,6	108,4
odzież i obuwie.....	96,2	94,8	95,1	101,0	98,2	100,3	93,6	92,7	92,1	92,5	92,5
mieszkanie.....	103,9	103,4	103,5	100,3	101,6	100,1	106,5	109,0	108,7	105,9	108,9
zdrowie.....	101,2	101,1	101,3	100,4	100,5	100,2	103,1	103,3	103,1	103,2	103,2
transport.....	99,8	100,6	101,3	100,8	103,2	100,6	105,5	94,3	94,1	106,9	93,2
łącznie.....	100,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	98,3	100,0	100,0	98,4	99,9
rekreacja i kultura.....	100,4	100,6	101,1	99,9	100,5	100,5	97,8	101,2	101,8	98,0	101,1
edukacja.....	100,9	100,5	100,7	100,1	100,1	100,2	103,2	104,0	104,1	103,1	104,0
restauracje i hotele.....	101,8	100,7	101,1	100,6	100,4	100,4	105,5	105,9	105,7	105,2	105,9

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły **w okresie styczeń-marzec br.** o 3,6% (wobec wzrostu o 1,7% przed rokiem). Znacznie podrożał cukier (o 17,4%), warzywa (o 11,8%) oraz owoce (o 10,9%). Ceny mięsa wzrosły o 4,9%, w tym drobiu – o 16,8%. Podniesiono również m.in. ceny ryb (o 3,7%) oraz pieczywa i produktów zbożowych (o 0,7%). Obniżono natomiast ceny m.in. artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 0,1%), a także olejów i pozostałych tłuszczów (o 0,3%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,8%.

Ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych wzrosły o 2,1% (wobec wzrostu o 0,7% w okresie styczeń-marzec ub. roku). Napoje alkoholowe podrożały o 3,0%, a wyroby tytoniowe – o 0,7%.

Ceny odzieży i obuwia obniżono o 4,9% (wobec spadku o 3,8% przed rokiem), przy czym większe obniżki cen dotyczyły obuwia (o 6,1%) niż odzieży (o 4,4%).

Wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem był niższy od notowanego odpowiednio przed rokiem (3,5%, wobec 3,9%). Opłaty za najem podniesiono o 1,5%. Podrożał wywóz nieczystości (śmieci) – o 14,3%, usługi kanalizacyjne – o 6,1% oraz zaopatrywanie w wodę – o 5,1%. Ceny nośników energii wzrosły o 4,9%, w tym najbardziej podrożała energia elektryczna (o 10,7%). Ceny energii cieplnej podniesiono o 3,5%, a opału – o 2,3%. Ceny gazu w marcu br. pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego w grudniu ub. roku. Wzrost cen towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wyniósł 0,8%.

Artykuły i usługi związane ze zdrowiem podrożały o 1,3% (wobec wzrostu o 1,2% przed rokiem). Opłaty za usługi ambulatoryjne i medycyny niekonwencjonalnej wzrosły o 2,2%, w tym za usługi stomatologiczne – o 2,6%, a za usługi lekarskie – o 1,8%. Artykuły farmaceutyczne podrożały o 1,0%.

Ceny w zakresie transportu podniesiono o 1,3% (wobec spadku o 0,2% odpowiednio przed rokiem). Samochody osobowe podrożały o 1,7%, a paliwa do prywatnych środków transportu – o 1,4%. Ceny w zakresie łączności w marcu br. pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego w grudniu ub. roku.

Ceny towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury wzrosły o 1,1% (wobec wzrostu o 0,4% odpowiednio przed rokiem). Podniesiono m.in. opłaty za turystykę zorganizowaną (o 1,8%). Ceny gazet i czasopism wzrosły o 2,5%, sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego – o 1,0%, a biletów do kin, teatrów i na koncerty – o 0,9%. Tańsze były m.in. książki (o 0,7%).

W marcu br. opłaty w zakresie edukacji były o 0,7% wyższe niż w grudniu ub. roku, a w zakresie restauracji i hoteli – o 1,1%. Spośród innych towarów i usług w I kwartale br. podniesiono m.in. ceny ubezpieczeń (o 2,2%) oraz ceny usług w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (o 1,9%).

W ujęciu rocznym w marcu br. ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 4,8%. Największy wpływ na dynamikę cen w tej grupie miały podwyżki cen mięsa (o 9,3%). Ceny mięsa wieprzowego podniesiono o 11,3%, drobiu – o 9,5%, wędlin – o 8,8%, a mięsa wołowego – o 7,9%. Znacznie podwyższono ceny ryżu (o 29,0%), cukru (o 17,9%) oraz warzyw (o 12,4%). Wzrosły również ceny m.in. tłuszczu roślinnych (o 8,2%), ryb (o 6,4%) oraz pieczywa (o 5,4%). Obniżono ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 2,3%, w tym serów – o 7,2%, mleka – o 0,4%, przy wzroście cen jaj o 4,4%). Spadły również ceny m.in. tłuszczu zwierzęcych – o 3,2%, mąki – o 4,4% oraz owoców – o 9,5%. Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 2,7%.

W marcu br. wyroby tytoniowe były o 16,0% droższe niż przed rokiem, a napoje alkoholowe – o 5,7%.

Ceny obuwia były o 10,6% niższe niż przed rokiem, a odzieży – o 6,9%.

Ceny w zakresie mieszkania były wyższe o 8,7% (wobec wzrostu o 6,5% przed rokiem). Opłaty za najem mieszkania podniesiono o 5,1%. Wywóz nieczystości (śmieci) podrożał o 17,6%, usługi kanalizacyjne – o 11,8%, a zaopatrywanie w wodę – o 9,5%. Ceny nośników energii zwiększyły się o 13,9%. Znacznie podniesiono ceny opału (o 21,2%), gazu (o 15,9%) oraz energii elektrycznej (o 12,1%). Ceny energii cieplnej wzrosły w skali roku o 8,2%. Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego były wyższe o 2,0%, przy czym ceny usług związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego podniesiono o 6,5%, natomiast sprzęt gospodarstwa domowego potaniał o 1,8%.

Artykuły i usługi związane ze zdrowiem były o 3,1% droższe niż przed rokiem.

Ceny towarów i usług w zakresie transportu obniżono o 5,9% (wobec wzrostu o 5,5% przed rokiem), w tym paliw – o 12,5%, a samochodów osobowych – 5,1%. Ceny usług transportowych podniesiono o 5,2%. Ceny towarów i usług w zakresie łączności pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem.

Ceny związane z rekreacją i kulturą były o 1,8% wyższe niż przed rokiem. Znacznie podniesiono opłaty za turystykę zorganizowaną (o 7,3%). Ceny gazet i czasopism wzrosły o 4,3%, biletów do kin, teatrów i na koncerty – o 4,0%, a książek – o 2,0%. Obniżyły się m.in. ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 9,5%).

Opłaty w zakresie edukacji były wyższe niż przed rokiem o 4,1%, a w zakresie restauracji i hoteli – o 5,7%. Spośród innych towarów i usług podniesiono m.in. ceny usług w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (o 5,4%). Zanotowano natomiast spadek cen ubezpieczeń (o 1,7%).

W marcu br. zanotowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych **w skali miesiąca** o 0,7%. Ceny żywności podniesiono o 2,0%, w tym najbardziej – cukru (o 12,8%) oraz owoców (o 10,6%). Nadal rosły ceny warzyw (o 3,2%), ryb (o 1,6%) oraz pieczywa i produktów zbożowych (o 0,1%). Po spadku notowanym w lutym br., w marcu wzrosły również ceny mięsa (o 2,5%) oraz artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 0,4%). Ceny olejów i pozostałych tłuszczów pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem. Ceny napojów bezalkoholowych podniesiono o 0,2%, a napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych – o 1,0%. Wyższe były ceny odzieży i obuwia (o 0,3%). Opłaty w zakresie mieszkania wzrosły o 0,1%. Ceny towarów i usług związanych z transportem były o 0,6% wyższe niż w lutym br. (w tym ceny paliw i środków transportu – po 0,9%). Nadal rosły ceny w zakresie rekreacji i kultury (o 0,5%), restauracji i hoteli (o 0,4%), a także zdrowia i edukacji (po 0,2%). Ceny towarów i usług dotyczących łączności pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego w poprzednim miesiącu.

W I kwartale br. w stosunku do analogicznego okresu ub. roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w mniejszym stopniu niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw. Zwiększyła się **siła nabywcza** płac w odniesieniu do części towarów żywnościowych (w tym m.in. pieczywa, ryb, cukru, artykułów w grupie „mleko, sery i jaja”, mąki, tłuszczu zwierzęcych oraz owoców), a także napojów bezalkoholowych i alkoholowych. Relatywnie tańsze były towary i usługi w zakresie restauracji i hoteli, edukacji, zdrowia, wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego, rekreacji i kultury, łączności, transportu, a także odzież i obuwie. Zmniejszyła się natomiast siła nabywcza płac w odniesieniu do niektórych towarów żywnościowych: ryżu, warzyw, tłuszczu roślinnych oraz mięsa. Relatywnie droższe były wyroby tytoniowe oraz niektóre usługi związane z użytkowaniem mieszkania – wywóz nieczystości (śmieci), usługi kanalizacyjne, zaopatrywanie w wodę, a także nośniki energii.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie kwiecień 2008 r. – marzec 2009 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy, podobnie jak odpowiednio przed miesiącem, wyniósł 4,0%. Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**² wzrosły w tym okresie o 4,0%.

Rolnictwo

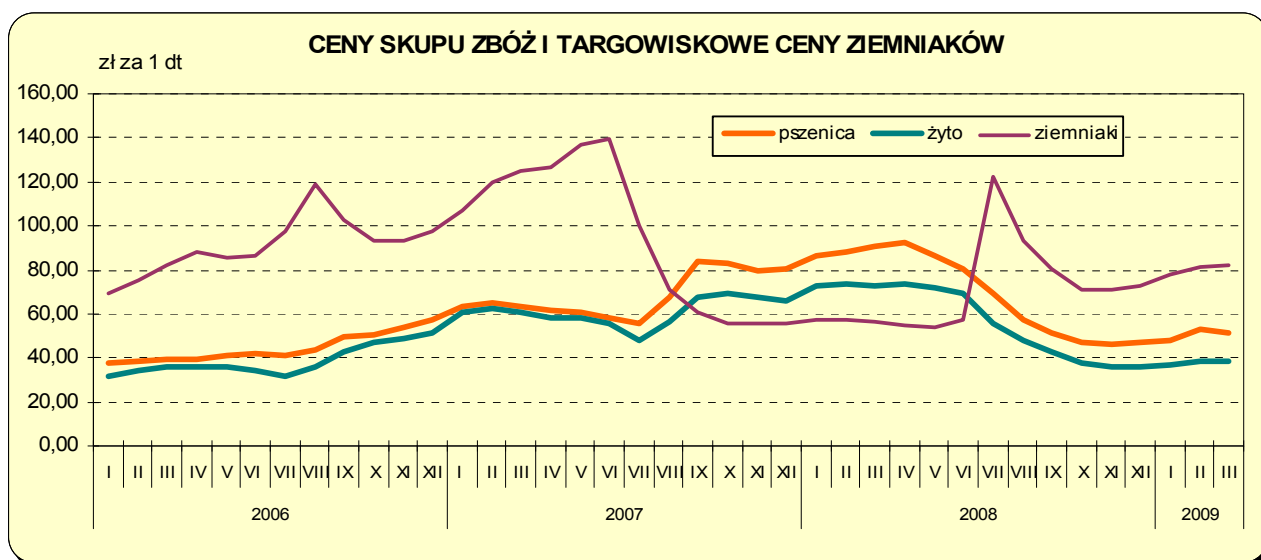
W marcu br. średnia miesięczna temperatura powietrza dla kraju wyniosła 2,8°C i była wyższa od średniej z wielolecia o 0,1°C, a średnia miesięczna suma opadów – ok. 61 mm i była o ok. 78% wyższa od normy. W I kwartale br. średnia temperatura powietrza wyniosła -0,2°C i była niższa od średniej z wielolecia o 0,3°C, a średnia suma opadów kształtowała się na poziomie ok. 122 mm i przewyższyła średnią normę z lat 1971-2000 o ok. 31%.

Pogoda w marcu br. nie stwarzała na ogół większego zagrożenia dla zimujących roślin. W trzeciej dekadzie miesiąca, w wielu rejonach kraju ruszyła wegetacja upraw ozimych i na trwałych użytkach zielonych. Uprawy ozime przezimowały na ogół bez strat, a ich stan oceniany był jako dobry lub średni. Występujące w drugiej i trzeciej dekadzie marca br. opady deszczu przyczyniły się do dobrego, a miejscami nawet nadmiernego uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. Pod koniec miesiąca przystąpiono do pierwszych wiosennych prac polowych, a lokalnie w zachodniej części kraju rozpoczęto siew owsa.

² Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej przez kraje członkowskie oraz kandydujące do UE. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2009 r. – struktura spożycia z 2007 r. w cenach grudnia 2008 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

Na rynku rolnym w I kwartale br. rosły ceny większości podstawowych produktów rolnych. W stosunku do analogicznego okresu ub. roku średnie ceny żywca wieprzowego, wołowego, drobiu i ziemniaków jadalnych były wyższe, natomiast ceny zbóż i mleka kształtowały się na poziomie znacznie niższym niż przed rokiem. W marcu br., po raz pierwszy od grudnia 2007 r., zwiększyły się w skali miesiąca ceny mleka. Zahamowany został natomiast wzrost cen skupu pszenicy i żyta.

Przy zwiększonym w skali roku skupie **zbóż** w sezonie lipiec 2008 r. – marzec 2009 r., w marcu br. ich ceny obniżyły się w ujęciu miesięcznym, po notowanych od początku roku wzrostach. W obrocie targowiskowym sezonowe zmiany cen ziarna w I kwartale br. były niewielkie i w skali miesiąca dochodziły do ok. 3%. Średnio w I kwartale br. ceny skupu pszenicy i żyta były niższe niż w analogicznym okresie ub. roku (odpowiednio o 41,7% i 48,2%). Na targowiskach przeciętne ceny zbóż również obniżyły się w skali roku (odpowiednio o 29,6% i 31,8%), ale były wyższe od notowanych w skupie.

Od grudnia ub. roku obserwowano wzrost cen **ziemniaków jadalnych** na targowiskach. Średnio w I kwartale br. za 1 dt ziemniaków rolnicy otrzymywali o 40,7% więcej niż przed rokiem.

Przy obniżonej podaży, odnotowano wzrost **cen żywca wieprzowego** w skali roku. Średnio w I kwartale br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie i na targowiskach była znacznie wyższa (odpowiednio o 31,6% i o 23,6%) od bardzo niskiej notowanej przed rokiem. Wyraźnie poprawiła się opłacalność tuczu trzody chlewnej.

Ceny **drobiu rzeźnego**, przy zmniejszonych dostawach do skupu, wykazywały również tendencję zwyżkową. Średnio w I kwartale br. za 1 kg żywca drobiowego płacono o 4,9% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

W okresie styczeń-marzec br. średnie ceny skupu **żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego** (odpowiednio 4,53 zł/kg i 4,86 zł/kg) były o ok. 13% wyższe niż przed rokiem, a na targowiskach (odpowiednio 4,68 zł/kg i 5,03 zł/kg) wyższe – stosownie o ok. 6% i ok. 4%.

Przy skupie **mleka** o 5,1% większym niż w I kwartale ub. roku, za 100 l mleka płacono w okresie styczeń-marzec br. średnio o 27,6% mniej niż przed rokiem. W marcu br. zahamowany został spadek cen mleka w ujęciu miesięcznym, utrzymujący się od stycznia ub. roku.

W I kwartale br., w porównaniu z poprzednim kwartałem, nieznacznie poprawiły się relacje cen środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu pszenicy, żyta, żywca wieprzowego i wołowego. Długotrwały spadek cen mleka wpłynął na wyraźne pogorszenie relacji prezentowanych środków produkcji do jego cen skupu.

Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu podstawowych produktów rolnych:

Wyszczególnienie	Lata/ Kwartały	Ceny środków produkcji wyrażone w:				
		dt				hl mleka
		pszenicy	żyta	żywca		
				wieprzowego	wołowego	
Ciągnik „Ursus 2812” – szt.	2007	993	1166	204	178	656
	2008	1084	1311	181	178	705
	I	813	978	207	178	594
	II	825	999	182	176	681
	III	1260	1509	159	177	758
	IV	1552	1987	165	177	804
	2009					
	I	1407	1902	158	159	827
Saeletra amonowa - 1 dt	2007	1,2	1,4	0,25	0,22	0,79
	2008	1,7	2,0	0,28	0,27	1,10
	I	1,1	1,3	0,27	0,23	0,78
	II	1,2	1,5	0,27	0,26	0,79
	III	2,0	2,4	0,26	0,28	1,20
	IV	2,6	3,3	0,28	0,30	1,30
	2009					
	I	2,4	3,2	0,27	0,27	1,40
Mieszanka paszowa „PT-2”, dla tuczników - 1 dt	2007	1,4	1,6	0,28	0,24	0,90
	2008	1,7	2,0	0,28	0,28	1,10
	I	1,3	1,5	0,32	0,28	0,92
	II	1,3	1,6	0,30	0,29	1,10
	III	2,0	2,4	0,25	0,28	1,20
	IV	2,3	2,9	0,24	0,26	1,20
	2009					
	I	2,0	2,7	0,22	0,22	1,20

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) w okresie lipiec 2008 r. – marzec 2009 r. był o 5,8% większy niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu, w tym skup **pszenicy** i **żyta** – odpowiednio o 4,5% i o 25,2%. Skup ten stanowił 20,4% zbiorów (wobec 19,6% przed rokiem). W marcu br. skupiono o 6,4% więcej zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) niż przed miesiącem i o 162,3% więcej niż przed rokiem.

Skup zbóż ^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2008–III 2009		III 2009		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys. t	III 2008=100	III 2009=100
Ziarno zbóż ^b	5263,1	105,8	537,8	262,3	106,4
w tym:					
pszenica	3645,4	104,5	418,8	261,1	105,1
żyto	689,9	125,2	49,9	249,1	91,7

^a Według danych sprawozdawczych za II półrocze ub. roku oraz danych meldunkowych za styczeń– marzec br.

^b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych ^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2009		III 2009		
	w tys. t	I–III 2008=100	w tys. t	III 2008=100	II 2009=100
Żywiec rzeźny ^b	458,2	81,3	162,6	85,9	111,1
w tym:					
wołowy (z cielęcym)	39,8	99,5	15,5	115,0	117,0
wieprzowy	222,7	77,1	76,2	75,8	110,9
drobiowy	194,5	83,5	70,4	94,1	109,9
Mleko ^c	2074,6	105,1	737,4	107,2	109,4

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. ^c W milionach litrów.

W I kwartale br., w wyniku znacznego spadku skupu w skali roku zarówno żywca wieprzowego (o 22,9%), jak i drobiowego (o 16,5%), **skup żywca rzeźnego ogółem (w wbc)** zmniejszył się o 18,7%. Skup żywca wołowego łącznie z cielęcym był w I kwartale br. o 0,5% mniejszy od ubiegłorocznego, pomimo notowanego w marcu br. wzrostu w ujęciu rocznym. Skup żywca wieprzowego i drobiowego w marcu br. wzrósł w porównaniu z poprzednim miesiącem, ale w odniesieniu do notowań sprzed roku był wyraźnie mniejszy. Łączny skup podstawowych gatunków żywca był o 14,1% niższy niż przed rokiem. Zwiększył się on natomiast o 11,1% w skali miesiąca.

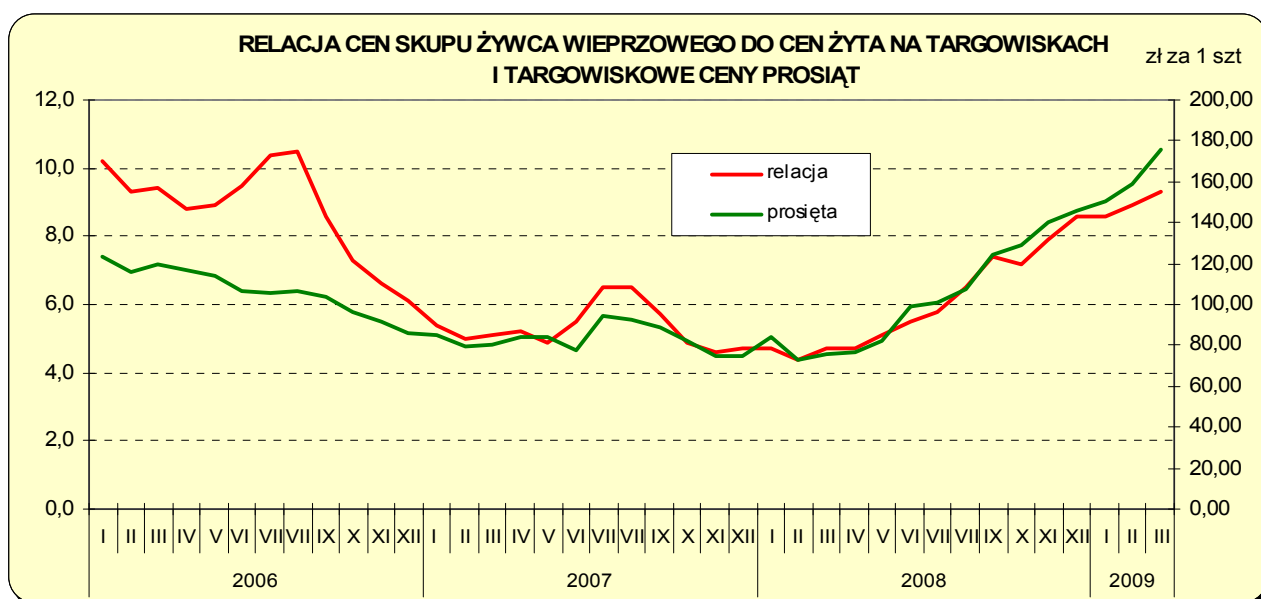
Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	III 2009			I–III 2009		III 2009			I–III 2009	
	zł	III 2008= =100	II 2009= =100	zł	I–III 2008= =100	zł	III 2008= =100	II 2009= =100	zł	I–III 2008= =100
Pszenica za 1 dt ^a	51,75	56,9	97,9	51,28	58,3	61,16	67,0	98,5	62,07	70,4
Żyto za 1 dt ^a	38,15	52,2	99,8	37,92	51,8	51,38	67,3	102,6	51,03	68,2
Ziemniaki jadalne za 1 dt	82,05	145,7	101,4	80,39	140,7
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej										
w tym:										
bydło (bez cieląt) ^b	4,73	117,2	104,0	4,53	112,9	4,79	106,7	101,5	4,68	105,9
trzoda chlewna	4,78	132,3	107,4	4,56	131,6	4,55	124,0	106,6	4,40	123,6
drób	3,68	107,2	105,5	3,49	104,9
Prosię na chów za 1 szt.	175,92	231,6	110,8	161,66	208,8
Mleko za 1 hl	87,05	74,6	100,2	87,26	72,4	x	x	x	x	x

^a Bez ziarna siewnego. ^b Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

W marcu br., po wzroście cen skupu **zbóż** w ujęciu miesięcznym notowanym w dwóch poprzednich miesiącach, ceny ziarna były niższe w skali miesiąca i roku. Za **pszenicę i żyto** płacono nieco mniej niż w lutym br. i znacznie mniej niż w marcu ub. roku (odpowiednio o 43,1% i 47,8%). W obrocie targowiskowym zboża były droższe niż w skupie. Średnie ceny targowiskowe pszenicy i żyta były w marcu br. niższe niż przed rokiem (odpowiednio o 33,0% i 32,7%).

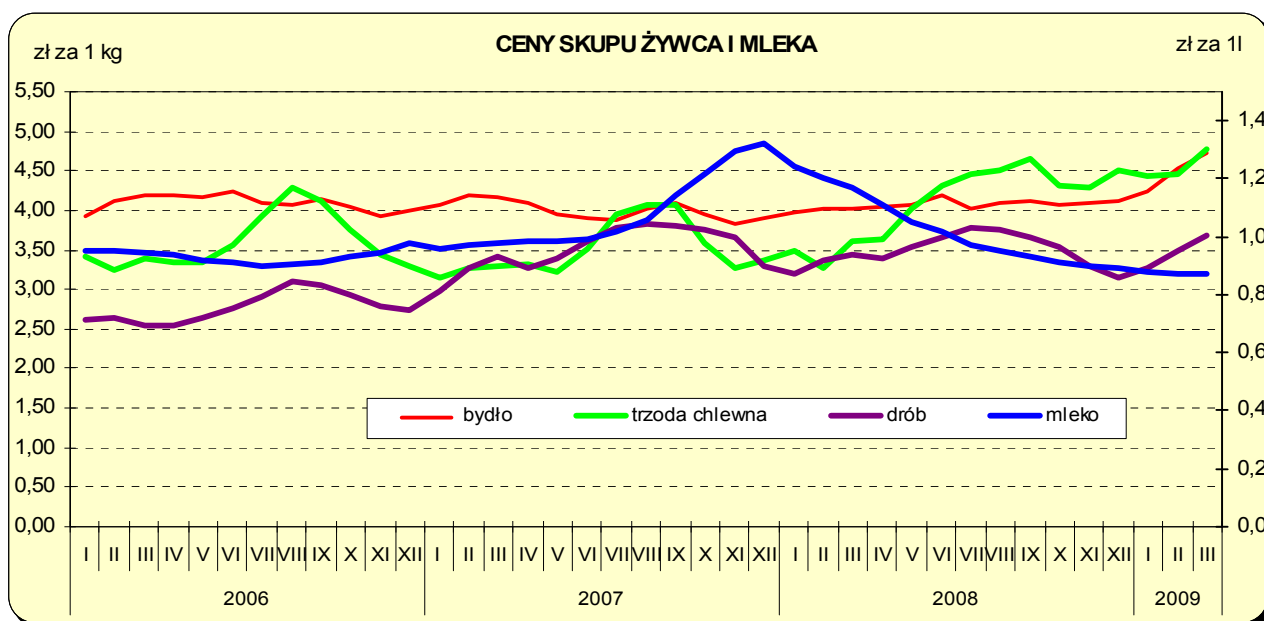
Utrzymał się, notowany od grudnia ub. roku, wzrost cen **ziemniaków** w obrocie targowiskowym, był on jednak słabszy niż w dwóch poprzednich miesiącach. Średnia cena ziemniaków jadalnych była wyższa o 1,4% niż przed miesiącem i o 45,7% niż przed rokiem.

Cena skupu **żywca wieprzowego** w marcu br. nadal kształtowała się na wysokim poziomie. W skupie za 1 kg żywca płacono o 32,3% więcej niż przed rokiem oraz o 7,4% więcej niż przed miesiącem, a na targowiskach odpowiednio o 24,0% i o 6,6% więcej. Od stycznia br. systematycznie poprawiała się opłacalność tuczu trzody chlewnej. Relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach w marcu br. wyniosła 9,3 wobec 8,9 przed miesiącem i 4,7 przed rokiem. Ograniczona podaż prosiąt do dalszego chowu spowodowana głębokim spadkiem pogłowia loch (spadek w listopadzie ub. roku o 19,4% w skali roku), wpłynęła na wzrost ich cen, utrzymujący się od marca ub. roku. W marcu br., za 1 prosię do dalszego chowu płacono na targowiskach ok. 176 zł, tj. więcej o 10,8% niż przed miesiącem i o 131,6% – niż przed rokiem.

Cena 1 kg **żywca drobiowego** kształtowała się w marcu br. na poziomie wyższym niż notowany przed miesiącem (o 5,5%) i przed rokiem (o 7,2%).

W marcu br., po wzroście cen skupu bydła rzeźnego i młodego bydła rzeźnego w skali miesiąca (odpowiednio o 4,0% i o 5,9%), ceny **wołowiny** (odpowiednio 4,73 zł/dt i 5,10 zł/dt) osiągnęły znacznie wyższy poziom niż przed rokiem (o 17,2% i o 19,5%). Ceny 1 kg żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego na targowiskach były zbliżone do notowanych w skupie i również przekraczały poziom ubiegłoroczny.

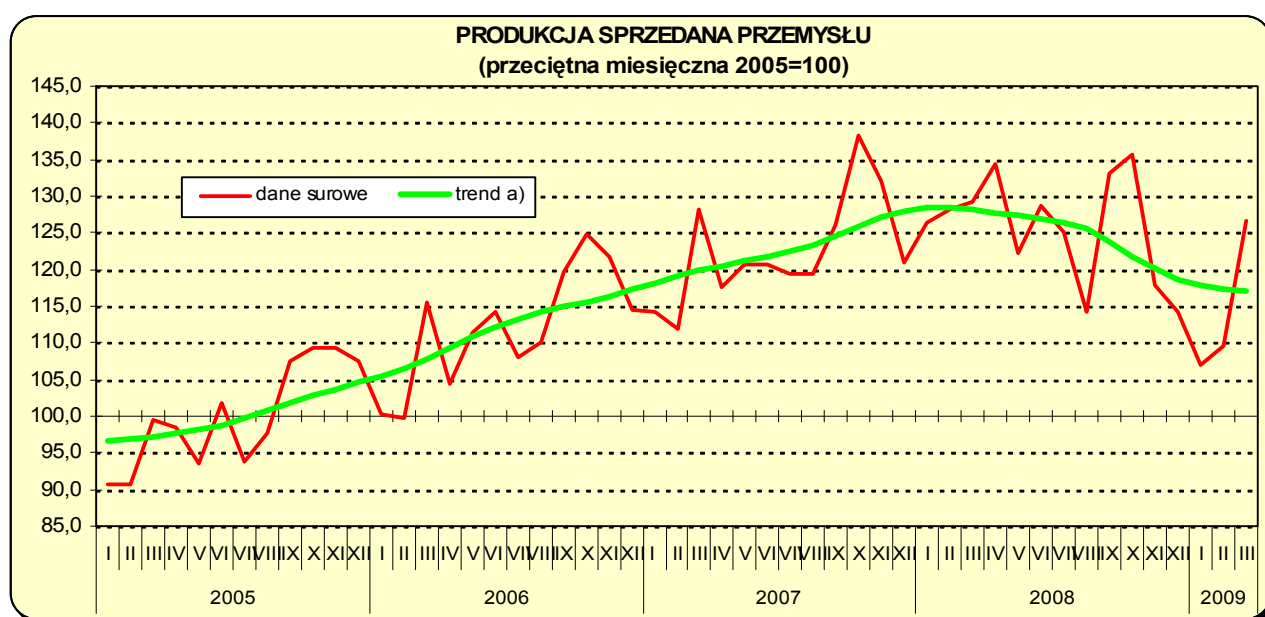

W marcu br., przy skupie **mleka** wyższym o 9,4% w skali miesiąca i o 7,2% w skali roku, została zahamowana, obserwowana od stycznia ub. roku, spadkowa tendencja cen surowca. Średnie ceny mleka wzrosły nieznacznie (o 0,2%) w ujęciu miesięcznym i były niższe niż przed rokiem o 25,4%.

W obrocie targowiskowym w okresie od stycznia br. do marca br. średnie ceny krowy dojnej i jałówki jednorocznej obniżyły się odpowiednio z 2474 zł do 2450 zł i z 1582 zł do 1474 zł.

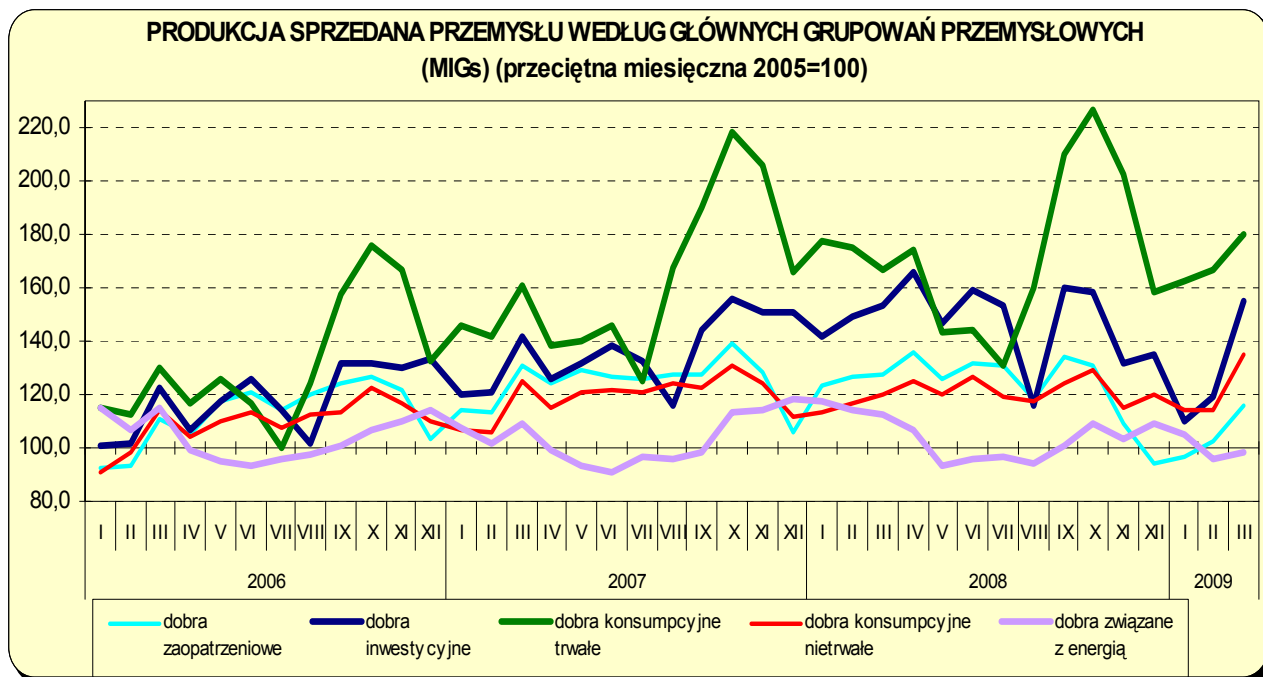
Przemysł

W I kwartale br. **spadek produkcji sprzedanej przemysłu** w skali roku był głębszy niż w ostatnim kwartale ub. roku. Ukształtowała się ona na poziomie o 10,0% niższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 8,2% w okresie styczeń-marzec ub. roku i spadku o 6,3% w IV kwartale ub. roku). W górnictwie i wydobywaniu produkcja zmniejszyła się w ujęciu rocznym o 12,4%, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 11,6%, w przetwórstwie przemysłowym o 9,9%, natomiast w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji notowano nieznaczny wzrost produkcji (0,1%).

^{a)} Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (przeciętna miesięczna 2005=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W marcu br. produkcja sprzedana przemysłu obniżyła się w ujęciu rocznym o 2,0% (w lutym br. zmniejszyła się o 14,6%). Spadek wystąpił we wszystkich sekcjach, w tym w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 11,9%, w górnictwie i wydobywaniu – o 7,1%, w przetwórstwie przemysłowym – o 0,7%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 0,2%. **Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym** spadek produkcji sprzedanej przemysłu wyniósł w skali roku 10,8%, natomiast w stosunku do lutego br. odnotowano wzrost o 1,4%.

Wśród głównych grupowań przemysłowych³, w okresie styczeń-marzec br. znaczne obniżenie się w ujęciu rocznym notowano w sprzedaży przedsiębiorstw produkujących głównie dobra zaopatrzeniowe – o 15,6%, inwestycyjne – o 13,1% oraz związane z energią – o 12,4%, jak również (w mniejszym stopniu) spadek sprzedaży dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 2,7%. Wzrost w skali roku odnotowano natomiast w produkcji sprzedanej dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 2,9%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, była w okresie styczeń-marzec br. o 6,4% niższa niż przed rokiem, przy mniejszym o 3,8% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto – o 5,7%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008				2009		2008	
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	III	I-III	
	analogiczny okres ub. roku=100						struktura w %	
Przemysł	108,2	107,0	102,2	93,7	90,0	98,0	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie	100,8	107,1	105,6	98,2	87,6	92,9	4,7	4,8
przetwórstwo przemysłowe	108,3	107,2	102,1	94,3	90,1	99,3	81,1	82,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	111,3	104,5	98,9	85,2	88,4	88,1	12,2	10,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	102,5	103,8	114,2	100,6	100,1	99,8	2,0	1,8

³ Grupowania przedsiębiorstw na wytwarzające głównie dobra inwestycyjne, konsumpcyjne nietrwałe i trwałe, zaopatrzeniowe oraz związane z energią (ang. MIGs – Main Industrial Groupings) dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 czerwca 2007 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 586/2001 w sprawie wykorzystania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98, dotyczącego krótkookresowej statystyki w zakresie definicji Głównych Grupowań Przemysłowych.

Wyszczególnienie	2008				2009			2008
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	III	I-III	
	analogiczny okres ub. roku=100						struktura w %	
Z przemysłu ogółem – działy:								
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego	98,0	107,7	105,8	91,8	83,3	89,4	3,1	2,8
produkcja artykułów spożywczych	105,1	104,2	98,5	92,9	99,8	107,3	16,0	14,9
produkcja napojów	104,2	102,2	104,8	109,6	118,2	134,5	2,2	1,7
produkcja odzieży	96,7	99,3	93,0	93,4	84,3	90,0	0,8	0,9
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	101,8	98,3	96,3	92,6	89,8	99,4	2,4	2,6
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	108,9	106,6	105,2	100,3	87,4	86,3	4,6	6,1
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	99,8	97,6	91,9	91,2	88,5	95,6	4,5	4,5
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	108,9	107,2	107,1	97,1	88,3	98,0	4,7	4,8
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	109,7	97,8	102,6	97,1	77,9	91,7	3,3	4,0
produkcja metali	102,4	108,2	103,9	64,1	64,7	65,9	3,4	4,8
produkcja wyrobów z metali	111,4	107,4	106,3	97,7	93,5	104,3	5,7	5,4
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	121,6	95,7	91,2	118,5	95,1	102,9	3,1	3,2
produkcja urządzeń elektrycznych	121,3	122,5	113,7	105,8	103,7	112,9	3,9	3,5
produkcja maszyn i urządzeń	110,5	120,3	105,2	96,3	98,0	107,8	4,5	4,2
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	117,3	122,5	106,5	81,0	73,0	88,0	9,6	11,0
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	110,2	97,3	109,7	118,0	104,3	119,9	1,3	1,0
produkcja mebli	110,1	102,3	101,4	95,4	92,4	103,9	3,0	2,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	111,3	104,5	98,9	85,2	88,4	88,1	12,2	10,7

W okresie styczeń-marzec br. spadek produkcji sprzedanej przemysłu w ujęciu rocznym wystąpił w 22 (spośród 34) działach przemysłu, których udział stanowił 86,1% ogółu produkcji. Wśród działów o znaczącym udziale zmniejszyła się m.in.:

- produkcja metali – o 35,3% (m.in. produkcja surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 46,9%),
- produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 27,0% (m.in. produkcja pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – o 27,1%),
- produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 22,1% (m.in. produkcja cementu, wapna i gipsu – o 28,7%, produkcja ceramicznych materiałów budowlanych – o 27,0%),
- wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 16,7% (w tym węgla kamiennego – o 20,0%),
- produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – o 12,6% (m.in. wytwarzanie i przetwarzanie koksu – o 49,4%),
- produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 11,7% (m.in. wyrobów z gumy – o 15,2%),

- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 11,6% (m.in. wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną – o 18,9%),
- produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 11,5% (m.in. produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych – o 18,2%).

Nieznaczny spadek (o 0,2%, wobec wzrostu o 5,1% przed rokiem) notowano ponadto w produkcji artykułów spożywczych, mającej największy udział w produkcji sprzedanej przemysłu, w tym w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 12,5% oraz gotowych paszy i karmy dla zwierząt – o 12,4%. W pozostałych grupach należących do ww. działu obserwowano wzrost produkcji – najwyższy w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 19,2%, wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 13,8% oraz przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 10,0%. W najbardziej znaczącej grupie tego działu – przetwarzanie i konserwowanie mięsa oraz produkcja wyrobów z mięsa produkcja była o 5,0% wyższa niż przed rokiem.

W odniesieniu do I kwartału ub. roku zwiększyła się produkcja sprzedana m.in. napojów – o 18,2% oraz urządzeń elektrycznych – o 3,7% (m.in. produkcja sprzętu gospodarstwa domowego – o 13,9%).

Z obserwowanych w okresie styczeń-marzec br. 244 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 190 była niższa niż przed rokiem, w tym m.in. węgla kamiennego, siarki, produktów uboju trzody chlewnej, cukru, piwa, obuwia, tarcicy iglastej i liściastej, płyt pilśniowych, koksu, nawozów azotowych i fosforowych, opon, cementu, stali surowej, wyrobów walcowanych na gorąco, chłodziarek i zamrażarek, odkurzaczy, akumulatorów kwasowo-ołowiowych, aparatów telefonicznych, samochodów osobowych, ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, rowerów. Wyższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 52 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. węgla brunatnego, produktów uboju bydła i cieląt, mleka, papierosów z tytoniu, olejów napędowych, maszyn pralniczych automatycznych, pojazdów do transportu publicznego.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w kwietniu br. w przetwórstwie przemysłowym pozostaje ujemny, ale jest mniej pesymistyczny niż przed miesiącem. Najmniej negatywne oceny koniunktury formułują przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 249 osób. Prognozy dotyczące poziomu produkcji charakteryzują się niewielkim optymizmem. W najbliższych trzech miesiącach nie przewiduje się spadku portfela zamówień. Nadal negatywne, ale lepsze niż przed miesiącem są prognozy sytuacji finansowej. Zdaniem przedsiębiorców ceny wyrobów gotowych mogą nadal nieznacznie spadać. Trzymiesięczna prognoza zatrudnienia wskazuje, że skala zwolnień pracowników może być nieco mniejsza niż w przewidywano w marcu br.

Zapasy wyrobów gotowych w kwietniu br. nadal kształtują się na poziomie uznawanym przez przedsiębiorców za nadmierny. Nadwyżkami zapasów dysponują m.in. producenci metali,

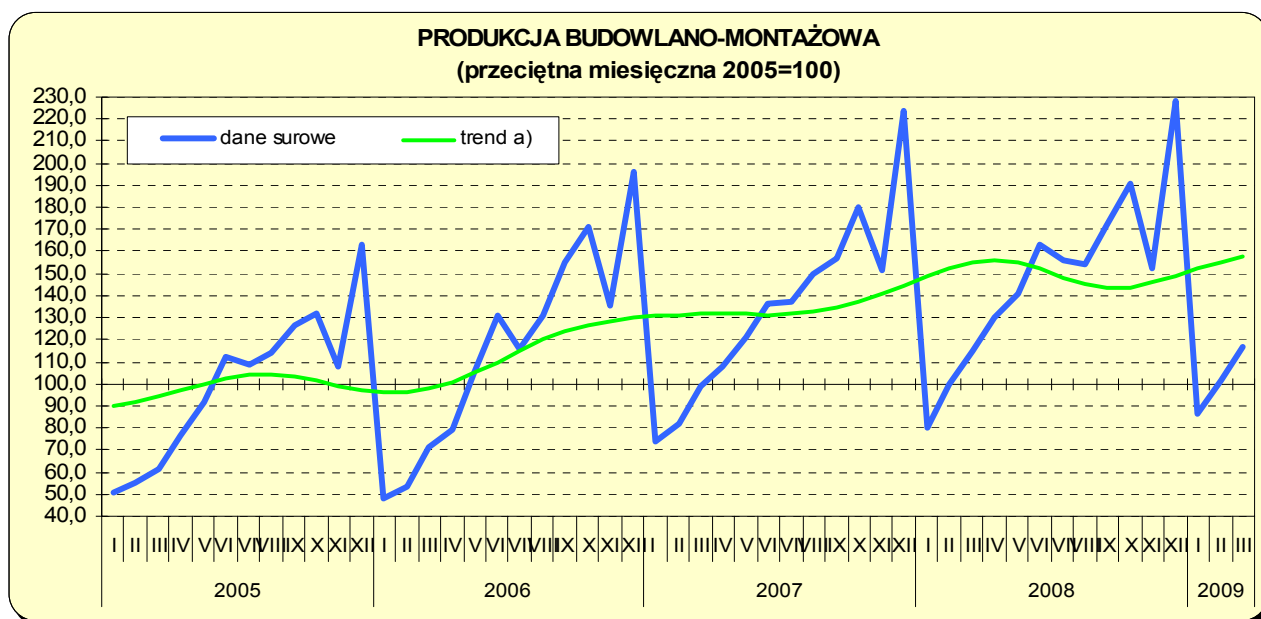
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, chemikaliów i wyrobów chemicznych, wyrobów tekstylnych oraz urządzeń elektrycznych.

Od kwietnia ub. roku notowane jest stopniowe obniżanie się wykorzystania mocy produkcyjnych w przetwórstwie przemysłowym, szacowane w kwietniu br. na ok. 69% (przed rokiem ok. 80%). Najwyższe wykorzystanie mocy produkcyjnych ma miejsce w produkcji mebli oraz produkcji papieru i wyrobów z papieru, a wśród klas wielkości przedsiębiorstw – nadal w firmach o liczbie pracujących 250 osób i więcej.

Wśród barier ograniczających bieżącą działalność przedsiębiorstw w kwietniu br. najbardziej uciążliwymi pozostają: niedostateczny popyt na rynku krajowym, niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej oraz niedostateczny popyt na rynku zagranicznym. Były to również bariery, których znaczenie w ujęciu rocznym wzrosło w największym stopniu. Zmniejszyła się natomiast dotkliwość m.in. niedoboru wykwalifikowanych pracowników oraz wysokich obciążeń na rzecz budżetu.

Budownictwo

W I kwartale br. **produkcja budowlano-montażowa** zrealizowana na terenie kraju przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób ukształtowała się na poziomie nieco niższym (o 1,3%) od bardzo wysokiego notowanego w analogicznym okresie ub. roku. Spadek nastąpił zarówno w zakresie robót o charakterze inwestycyjnym (o 0,5%), jak i remontowym (o 3,4%).

a) Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji budowlano-montażowej ogółem (przeciętna miesięczna 2005=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W okresie styczeń-marzec br. spadkowi produkcji budowlano-montażowej towarzyszył dalszy, choć wolniejszy niż przed rokiem, wzrost przeciętnego zatrudnienia (5,1% w ujęciu rocznym) i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (6,9%).

W marcu br. produkcja budowlano-montażowa była o 1,2% wyższa niż przed rokiem (przed miesiącem wzrost odpowiednio o 1,9%). Po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym wzrost ten wyniósł 0,6%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008				2009		2008	
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	III	I-III	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				analogiczny okres roku poprzedniego=100		struktura w %	
O g ó ł e m	118,8	117,2	113,4	110,9	98,7	101,2	100,0	100,0
Z ogółem działy:								
budowa budyn- ków	123,6	117,7	113,2	108,6	93,2	95,4	51,4	54,3
budowa obiektów inżynierii lądo- wej i wodnej	108,7	116,2	114,2	113,7	105,7	108,8	22,3	20,7
roboty budowlane specjalistyczne....	118,2	117,5	112,9	111,9	104,6	106,5	26,3	25,0

W okresie styczeń-marzec br. nastąpił spadek sprzedaży w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków (o 6,8% w ujęciu rocznym, w tym w jednostkach specjalizujących się w robotach budowlanych, związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych – o 6,9%), przy wzroście – w jednostkach zajmujących się głównie budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 5,7%) oraz robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 4,6%).

Wśród podmiotów zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej, wzrost produkcji w stosunku do I kwartału ub. roku odnotowały przedsiębiorstwa specjalizujące się w robotach związanych z budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych (o 13,2%) oraz w robotach związanych z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 9,4%), a spadek produkcji – jednostki realizujące roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych (o 0,6%), mające największy udział w tym dziale.

W dziale roboty budowlane specjalistyczne w I kwartale br. odnotowano wzrost w skali roku produkcji w przedsiębiorstwach wykonujących głównie pozostałe specjalistyczne roboty budowlane (o 34,8%). Spadek produkcji w tym dziale obserwowano w jednostkach zajmujących się głównie rozbiórką i przygotowaniem terenu pod budowę (o 14,0%), wykonywaniem instalacji

elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych (o 5,6%) oraz wykonywaniem robót budowlanych wykończeniowych (o 2,3%).

W okresie styczeń-marzec br. w strukturze produkcji budowlano-montażowej udział budynków wyniósł 56,7%, natomiast obiektów inżynierii lądowej i wodnej – 43,3%. Wśród budynków największy udział w produkcji budowlano-montażowej ogółem miały budynki mieszkalne o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe (16,7%), budynki przemysłowe i magazynowe (14,1%) oraz budynki handlowo-usługowe (7,9%), natomiast wśród obiektów inżynierii lądowej i wodnej – autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe (11,6%) oraz rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze (10,9%).

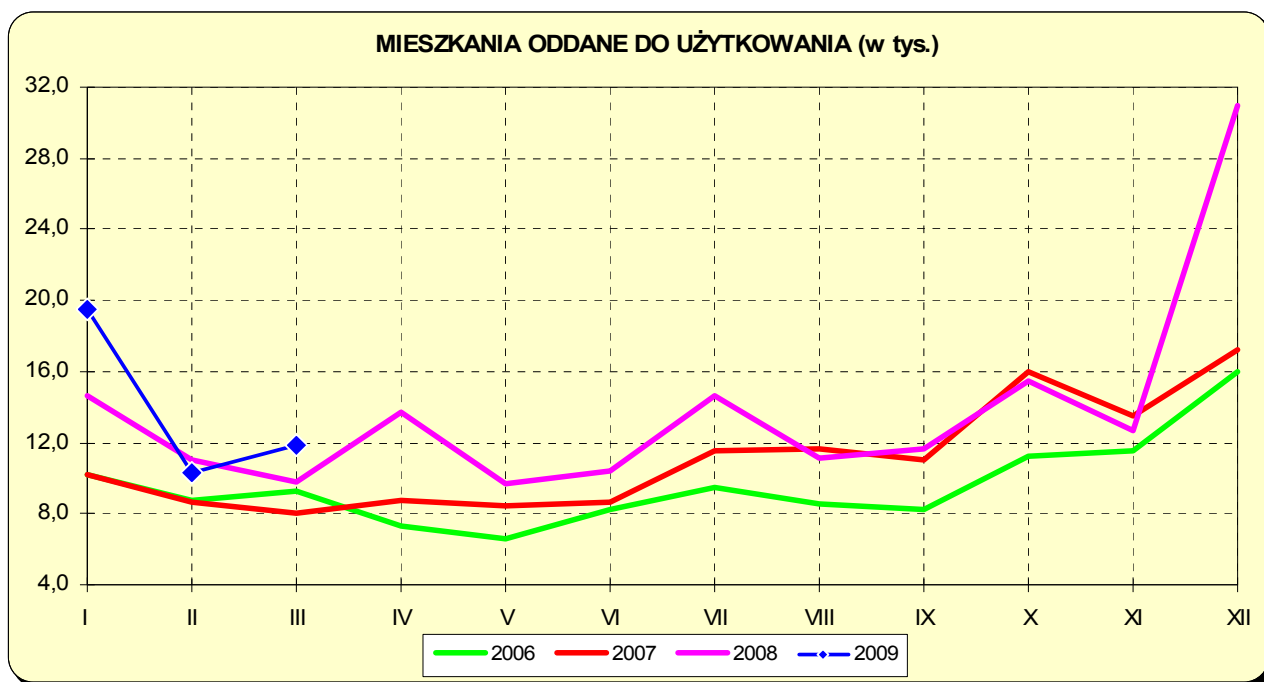
W kwietniu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie w piątym miesiącu z kolei pozostaje ujemny. Nastroje przedsiębiorców są jednak lepsze niż w marcu br. roku i najmniej pesymistyczne od grudnia ub. roku. Mniej niekorzystne niż przed miesiącem są przewidywania portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe na rynku krajowym, wartości produkcji budowlano-montażowej i sytuacji finansowej przedsiębiorstw budowlanych. Przedsiębiorcy przewidują, że w najbliższych trzech miesiącach ceny realizacji robót budowlano-montażowych mogą spadać wolniej niż prognozowano przed miesiącem.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w budownictwie, szacowane w kwietniu br. na ok. 73%, jest niższe niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Największe wykorzystanie mocy produkcyjnych (ok. 74%) obserwuje się w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków, a według liczby pracujących – w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących 250 i więcej osób (ok. 80%).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrosła dotkliwość bariery związanej z niedostatecznym popytem, konkurencją ze strony innych firm i trudnościami z uzyskaniem kredytów, a spadła – z niedoborem wykwalifikowanych pracowników, kosztami materiałów oraz kosztami zatrudnienia. W ujęciu miesięcznym nieznacznie zwiększyła się uciążliwość konkurencji ze strony innych firm. Dotkliwość pozostałych barier jest zbliżona do sygnalizowanej w ub. miesiącu. Jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlanej w kwietniu br. przedsiębiorcy, podobnie jak przed miesiącem, wskazywali konkurencję ze strony innych firm, niedostateczny popyt i koszty zatrudnienia.

Budownictwo mieszkaniowe

Według wstępnych danych⁴, w I kwartale br. **oddano do użytkowania** 41819 mieszkań, tj. o 18,1% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Lepsze niż przed rokiem były efekty w formach budownictwa o największych udziałach, tj. w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 32,9%) i indywidualnym (o 10,1%). Wzrost liczby mieszkań obserwowano także w budownictwie komunalnym (767, wobec 532 przed rokiem) i społecznym czynszowym (693, wobec 518). Spadek liczby przekazanych mieszkań w ujęciu rocznym odnotowano w budownictwie spółdzielczym (o 16,4%) i zakładowym (o 9,4%). W porównaniu z I kwartałem ub. roku znacznie zwiększył się udział m.in. budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania (o 4,8 pkt proc. do 43,3%), zmniejszył się natomiast udział m.in. budownictwa indywidualnego (o 3,5 pkt proc. do 48,8%) i spółdzielczego (o 1,7 pkt proc. do 4,1%).

W okresie styczeń-marzec br. w dziesięciu województwach odnotowano wzrost liczby mieszkań przekazanych do użytkowania, największy – w województwie dolnośląskim – o 61,3% i małopolskim – o 59,3%. W pozostałych sześciu województwach oddano do użytkowania mniej mieszkań niż w I kwartale ub. roku, w tym w województwie warmińsko-mazurskim – o 24,4%, pomorskim – o 23,1% i świętokrzyskim – o 15,8%.

W marcu br. przekazano do użytkowania większą liczbę mieszkań niż przed rokiem (o 21,9%, tj. 11939 mieszkań). Znaczny wzrost obserwowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż

⁴ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

lub wynajem (o 55,2%, do 6439 mieszkań), budownictwie spółdzielczym (ponad 3-krotny, do 730) i komunalnym (z 136 do 260). Mniej mieszkań niż w marcu ub. roku oddano do użytkowania w budownictwie indywidualnym (4362, tj. spadek o 13,4%), społecznym czynszowym (145, wobec 238) i zakładowym (3, wobec 6).

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz ich przeciętna powierzchnia użytkowa kształtowały się następująco:

Formy budownictwa	I-III 2008				I-III 2009			
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I-III 2007=100	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I-III 2008=100	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ²
Ogółem	35415	100,0	131,3	105,6	41819	100,0	118,1	105,7
indywidualne	18531	52,3	117,7	143,1	20395	48,8	110,1	148,5
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	13623	38,5	172,1	66,5	18104	43,3	132,9	67,4
spółdzielcze	2052	5,8	100,5	59,5	1716	4,1	83,6	56,4
społeczne czynszowe	518	1,5	75,7	50,3	693	1,7	133,8	50,5
komunalne	532	1,5	105,1	44,4	767	1,8	144,2	43,4
zakładowe	159	0,4	178,7	64,1	144	0,3	90,6	51,7

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w I kwartale br. wyniosła 105,7 m², tj. podobnie jak przed rokiem.

W okresie trzech miesięcy br. odnotowano spadek w ujęciu rocznym liczby mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia** (o 13,8% do 43599) oraz znaczny – liczby **mieszkań rozpoczętych** (o 38,4% do 23473 mieszkań).

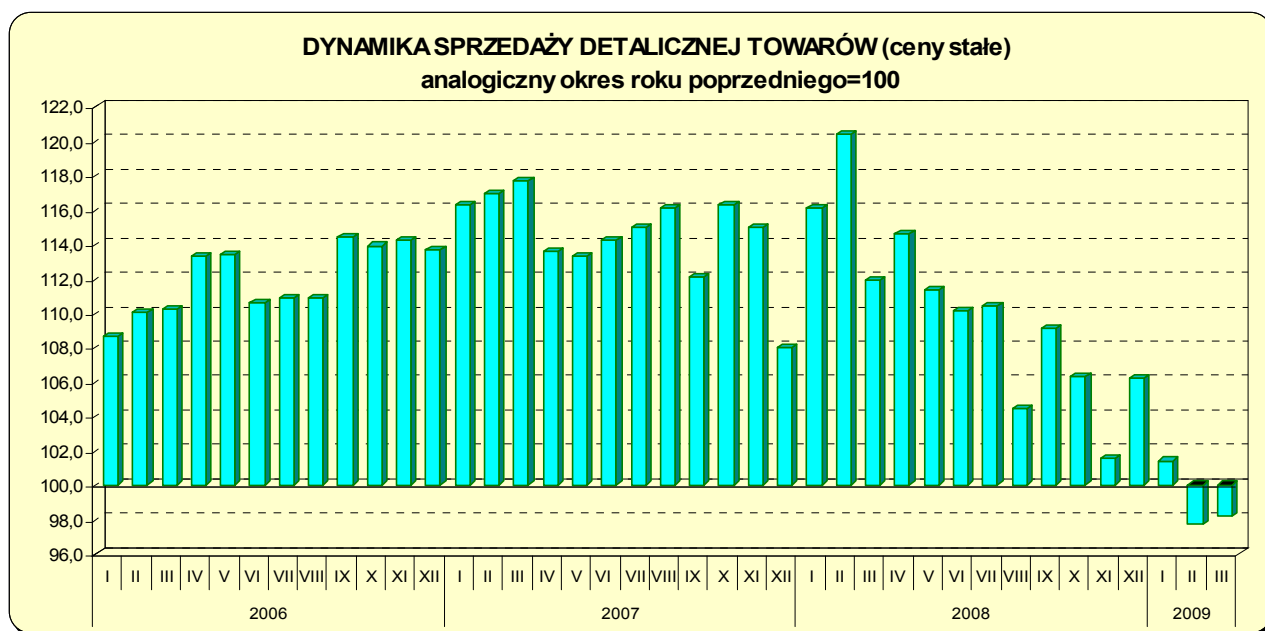
Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz których budowę rozpoczęto kształtowały się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-III 2009					
	w liczbach bezwzględ- nych	struktura w %	I-III 2008=100	w liczbach bezwzględ- nych	struktura w %	I-III 2008=100
O g ó ł e m	43599	100,0	86,2	23473	100,0	61,6
indywidualne.....	23349	53,6	100,4	14420	61,4	76,8
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	16534	37,9	73,3	7498	31,9	46,4
spółdzielcze.....	1170	2,7	63,3	639	2,7	34,6
społeczne czynszowe ..	930	2,1	70,0	241	1,0	36,7
komunalne.....	1167	2,7	75,0	671	2,9	117,7
zakładowe	449	1,0	724,2	4	0,0	x

W drugim z kolei miesiącu zmniejszyła się w ujęciu rocznym liczba mieszkań w budowie (spadek o 1,7%) do ok. 669 tys. w końcu marca br.

Rynek wewnętrzny

Po stopniowym osłabieniu tempa wzrostu obserwowanym w kolejnych kwartałach ub. roku, w okresie styczeń-marzec br. sprzedaż detaliczna w cenach stałych zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) ukształtowała się poniżej wysokiego poziomu sprzed roku (spadek o 1,4%).

Mniejsza niż przed rokiem była w I kwartale br. sprzedaż w czterech grupach o największym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem. Najgłębsze spadki wystąpiły w sprzedaży pojazdów samochodowych, motocykli i części (o 12,2%) oraz paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 10,6%). W podmiotach zajmujących się sprzedażą żywności napojów i wyrobów tytoniowych sprzedaż zmniejszyła się o 3,4%, a w grupie „pozostałe”- o 1,0%. Wzrost sprzedaży, ale wolniejszy niż przed rokiem, utrzymał się m.in. w grupach: włókno, odzież i obuwie oraz pozostała sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach (odpowiednio 22,2% i 19,3%).

W marcu br. sprzedaż detaliczna zmniejszyła się o 1,8% w skali roku, wobec spadku o 2,3% w lutym br. i wzrostu o 1,4% w styczniu br. Odnotowano pogłębienie spadku sprzedaży żywności, napojów i wyrobów tytoniowych. Mniejszy niż w poprzednich miesiącach był spadek sprzedaży w ujęciu rocznym w grupach paliwa stałe, ciekłe i gazowe oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części (sprzedaż zmniejszyła się odpowiednio o 9,6% i 6,8%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008				2009		2008	
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	III	I–III	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100						struktura w %	
O g ó ł e m ^a	116,1	111,8	108,4	104,8	98,6	98,2	100,0	100,0
w tym:								
pojazdy samochodowe, motocykle, części	131,7	113,6	92,4	94,5	87,8	93,2	10,3	12,2
paliwa stałe, ciekłe i gazowe	110,6	110,8	109,8	96,8	89,4	90,4	16,4	18,5
żywność, napoje i wyroby tytoniowe	108,7	101,2	100,5	105,1	96,6	91,4	28,7	28,1
pozostała sprzedaż detaliczna w niespecjalizowanych sklepach	140,3	120,5	129,8	126,7	119,3	108,6	7,4	6,2
farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,3	119,1	118,1	120,1	113,6	114,4	4,2	3,6
włókno, odzież, obuwie	137,4	130,4	135,4	128,8	122,2	119,4	4,3	3,8
meble, rtv, agd	126,0	113,4	117,8	107,8	103,4	101,8	6,4	6,2
prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	125,0	128,3	143,0	121,7	107,5	107,5	7,0	6,4
pozostałe	103,1	113,0	95,5	93,6	99,0	105,3	14,8	14,5

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w I kwartale br. była o 9,4% niższa niż przed rokiem, natomiast przedsiębiorstw hurtowych – o 8,9%. W marcu br. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku o 3,2%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych – o 3,0%.

Ocena ogólnego klimatu koniunktury w przedsiębiorstwach handlu detalicznego w kwietniu br. jest negatywna, jednak mniej pesymistyczna od notowanej przed miesiącem. Wciąż niekorzystne, ale lepsze niż w marcu br. są prognozy dotyczące sytuacji gospodarczej oraz finansowej dla ogółu przedsiębiorstw. Również przewidywania dotyczące sprzedaży i zatrudnienia są mniej pesymistyczne niż prognozy formułowane przed miesiącem.

Spośród barier ograniczających działalność ankietowanych firm nie zanotowano znacznych zmian w ujęciu miesięcznym. Wciąż największą rolę odgrywa konkurencja na rynku (66% wskazań) oraz koszty zatrudnienia (59% wskazań). W skali roku zwiększyło się znaczenie m.in. niedostatecznego popytu (45% wskazań) oraz trudności z uzyskaniem kredytu (12% wskazań)

Najczęściej wybieranymi przez jednostki źródłami finansowania środków obrotowych są fundusze własne (64% wskazań). W ujęciu rocznym nieznacznie zwiększyło się znaczenie kredytu bankowego (33% wskazań) oraz kredytu kupieckiego (26% wskazań).

Transport

W I kwartale br. **sprzedaż usług**⁵ w jednostkach transportu ogółem (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w cenach stałych zmniejszyła się o 8,5% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Spośród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem, największy spadek sprzedaży usług odnotowano w transporcie kolejowym (o 29,0%), natomiast niewielki wzrost wystąpił w transporcie samochodowym (o 1,4%). Sprzedaż usług transportowych zrealizowanych w marcu br. była o 6,4% niższa niż przed rokiem.

Przewozy ładunków ogółem (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w I kwartale br. wyniosły 92,8 mln ton, tj. o 13,4% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Spadek zaobserwowano we wszystkich rodzajach transportu, w tym największy w transporcie kolejowym i morskim. W marcu br. przewieziono 32,0 mln ton ładunków, tj. o 11,0% mniej niż w marcu ub. roku.

Transportem kolejowym przewieziono w I kwartale br. 52,7 mln ton ładunków, tj. o 18,6% mniej niż w I kwartale ub. roku. Średniodobowe przewozy ładunków w I kwartale br. były mniejsze o 7,6% w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku. Spadek przewozów wystąpił zarówno w komunikacji wewnętrznej (ok. 11%), jak i w komunikacji międzynarodowej (ok. 39%). W marcu br. odnotowano spadek przewozów transportem kolejowym o 19,7% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, do poziomu 17,8 mln ton.

Transportem samochodowym zarobkowym w I kwartale br. przewieziono 25,1 mln ton ładunków, tj. o 6,5% mniej niż w I kwartale ub. roku, natomiast w marcu br. – 8,6 mln ton (wzrost w ujęciu rocznym o 4,3%).

Transportem rurociągowym w I kwartale br. przetłoczono 12,6 mln ton ropy i produktów naftowych (spadek w skali roku o 0,3%), a w marcu br. – 4,5 mln ton (o 4,3% więcej w porównaniu z marcem ub. roku).

Przewozy ładunków **transportem morskim** w I kwartale br. wyniosły 1,9 mln ton (spadek o 18,7% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku). W marcu br. transportem morskim przewieziono 0,7 mln ton ładunków (o 21,6% mniej niż w marcu ub. roku).

W portach morskich w I kwartale br. przeładowano 10,1 mln ton ładunków, tj. o 10,7% mniej niż w I kwartale ub. roku. Zmniejszeniu uległa masa w większości grup (z wyjątkiem masowych suchych), w tym najbardziej ładunków drobnicowych – o 36,8%, ładunków tocznych – o 29,0% oraz kontenerów – o 14,2%. Spośród ładunków masowych suchych znaczący wzrost odnotowano w przeładunku węgla i koksu, tj. o 59,0% (stanowiącego 17,9% ogólnych przeładunków w portach morskich). Spadek przeładunków wystąpił w portach: Gdynia (o 7,7%), Szczecin (o 16,3%), Świnoujście (o 18,9%) oraz Police (o 79,9%), natomiast wzrost – w porcie

⁵ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, bagażu, poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu, a także wpływy z działalności biur podróży, pilotów wycieczek, przewodników turystycznych.

Gdańsk (o 5,1%). W marcu br. przeładowano w portach 3,8 mln ton ładunków, tj. o 6,6% mniej niż przed rokiem.

W I kwartale br. **środkami komunikacji publicznej** (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) przewieziono 225,1 mln pasażerów, tj. o 13,7% mniej niż w I kwartale ub. roku. Transportem samochodowym przewieziono 154,3 mln pasażerów (spadek o 17,0%), transportem kolejowym – 69,6 mln (spadek o 4,9%), transportem lotniczym – 1,1 mln (spadek o 26,4%).

W kwietniu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest nadal ujemny, chociaż mniej pesymistyczny niż w poprzednim miesiącu. Mniej negatywnie postrzegana jest przez przedsiębiorców sytuacja finansowa, popyt i sprzedaż. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy przewidują mniejszy spadek popytu i sprzedaży niż wskazywały prognozy z marca br. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są mniej pesymistyczne od prognoz formułowanych w ubiegłym miesiącu.

Łączność

W I kwartale br. **sprzedaż usług** w jednostkach łączności ogółem o liczbie pracujących powyżej 9 osób (obejmująca wpływy za usługi pocztowe oraz za usługi telekomunikacyjne) była w cenach stałych o ok. 5% wyższa niż przed rokiem, przy czym w nieco większym stopniu wzrosła sprzedaż usług pocztowych i kurierskich niż usług telekomunikacyjnych.

W końcu marca br. liczba abonentów i użytkowników (usługi z przedpłatą) **telefonii komórkowej** ukształtowała się na poziomie 44,0 mln (w tym 54% to użytkownicy) i była o 5,3% większa niż przed rokiem. W porównaniu z końcem grudnia ub. roku zmniejszyła się ona o 0,3% (o 133 tys.), na co wpłynął spadek liczby użytkowników (o 3,1%), przy wzroście liczby abonentów (o 3,1%). Na 100 mieszkańców w końcu marca br. przypadało 115,3 abonentów i użytkowników, wobec 115,6 w końcu grudnia ub. roku oraz 109,5 w końcu marca ub. roku (średnia dla krajów UE z października 2008 r. to 118,9).

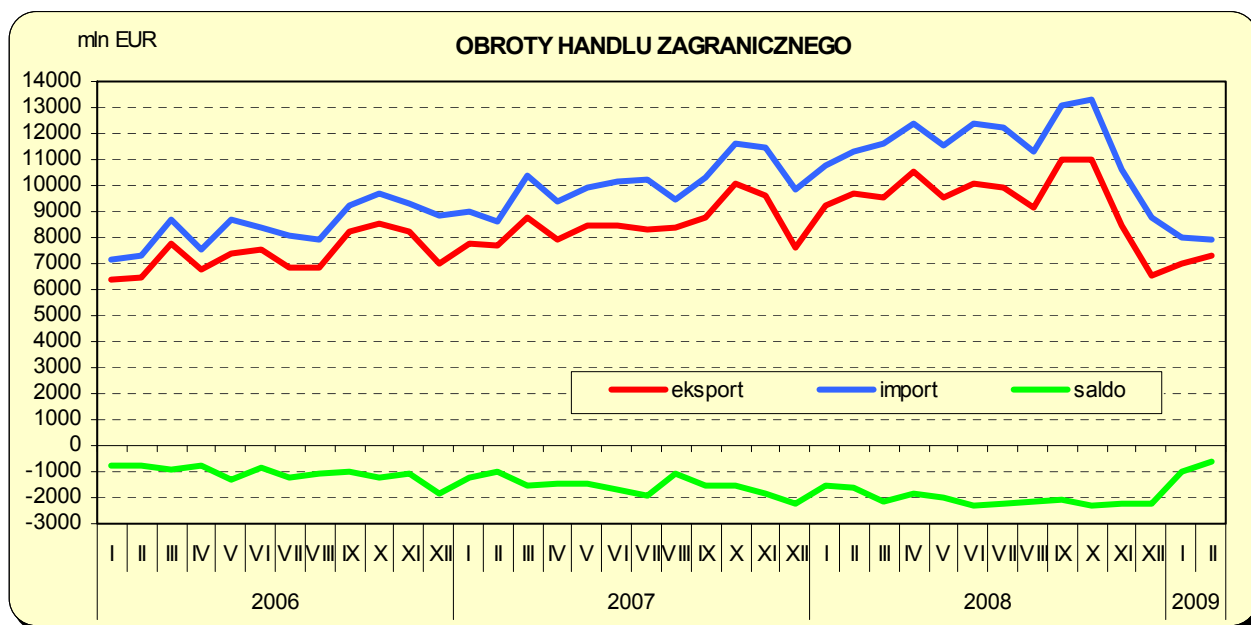
W końcu I kwartału br. odnotowano dalszy spadek liczby telefonicznych łączy głównych (zapoczątkowany w 2005 r.), przy czym podobna tendencja występuje w większości krajów europejskich (co jest związane z dynamicznym rozwojem telefonii ruchomej). Liczba łączy głównych⁶ w sieci publicznej **telefonii przewodowej** wyniosła ok. 9,0 mln i była o ok. 3% mniejsza niż w końcu ub. roku. W końcu marca br. liczba łączy w dostęпах ISDN⁷ osiągnęła poziom ok. 1,2 mln (w tym ponad 91% zainstalowano w miastach) i była o ok. 1% mniejsza niż w końcu ub. roku. Wskaźnik gęstości abonenckiej, mierzony liczbą łączy głównych na 100 mieszkańców, w końcu I kwartału br. wyniósł 23,7 (w końcu ub. roku – 24,3).

⁶ Standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) powiększone o liczbę łączy w dostęпах ISDN.

⁷ ISDN – telefoniczna sieć cyfrowa z integracją usług, umożliwiająca wykorzystanie tej samej sieci do transferu głosu, obrazu, faksów, danych.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–luty br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, obroty handlu zagranicznego zmniejszyły się – w większym stopniu po stronie importu niż eksportu. Najbardziej obniżył się eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej oraz import z krajów rozwiniętych (w tym z krajów UE), jedynie w przypadku importu z krajów rozwijających się odnotowano nieznaczny wzrost. Eksport do krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) obniżał się wolniej niż import, co wpłynęło na poprawę dodatniego salda wymiany z tymi grupami krajów, w porównaniu z ub. rokiem; saldo obrotów z pozostałymi grupami krajów było ujemne. Wzrosła dynamika obrotów artykułami rolno-spożywczymi, co wpłynęło na zwiększenie udziału tej grupy towarów w obrotach ogółem. W imporcie ogółem obniżył się udział importu towarów z przeznaczeniem na cele inwestycyjne i na zużycie pośrednie, a wzrósł – towarów konsumpcyjnych.

Eksport liczony w złotych w cenach bieżących był mniejszy niż w okresie styczeń–luty ub. roku o 11,9% i wyniósł 60502,6 mln zł, a import obniżył się o 15,9% do 67281,6 mln zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 6779,0 mln zł (przed rokiem minus 11310,1 mln zł). Obroty liczone w euro zmniejszyły się po stronie eksportu o 24,8% do 14252,9 mln EUR, a po stronie importu – o 28,0% do 15887,6 mln EUR. Ujemne saldo wyniosło 1634,7 mln EUR (w ub. roku minus 3118,7 mln EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 19101,4 mln USD i był niższy o 30,5%, a import – 21330,6 mln USD, tj. o 33,4% niższy niż przed rokiem, a ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 2229,2 mln USD (w ub. roku minus 4526,8 mln USD).

Eksport w cenach stałych w styczniu br. był o 24,8% niższy niż przed rokiem, a import – o 19,8%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zmniejszył się o 23,5%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 39,9%, a z krajami rozwijającymi się – o 28,3%. Wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE obniżył się o 29,0%, sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 7,9%, a z krajów rozwijających się – o 6,0%.

Ceny transakcyjne (liczone w złotych) towarów eksportowanych i towarów importowanych w styczniu br. były wyższe niż przed rokiem. **Wskaźnik terms of trade** ogółem kształtował się na korzystnym poziomie 108,4 wobec 99,6 w styczniu ub. roku, na co wpływały m.in. relacje cen z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

Znaczna poprawa uwarunkowań cenowych w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej spowodowana była głównie spadającymi cenami importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych (głównie z Rosji), które obniżyły się o 42,5% i wzrostem, w porównaniu ze styczniem ub. roku, cen eksportowanych maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego (o 25,6%) oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca (o 21,0%). W rezultacie, wskaźnik terms of trade ukształtował się na poziomie 140,0 wobec 80,2 przed rokiem.

W styczniu br. w wymianie towarowej z krajami UE wskaźnik terms of trade wyniósł 104,2 wobec 100,7 przed rokiem.

W obrotach z krajami rozwijającymi się odnotowano niekorzystne relacje cen wynikające ze wzrostu cen importowanych towarów, przy jednoczesnym nieco mniejszym wzroście cen towarów eksportowanych. Wskaźnik terms of trade wyniósł 97,5 wobec 106,5 w styczniu ub. roku.

Obroty handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

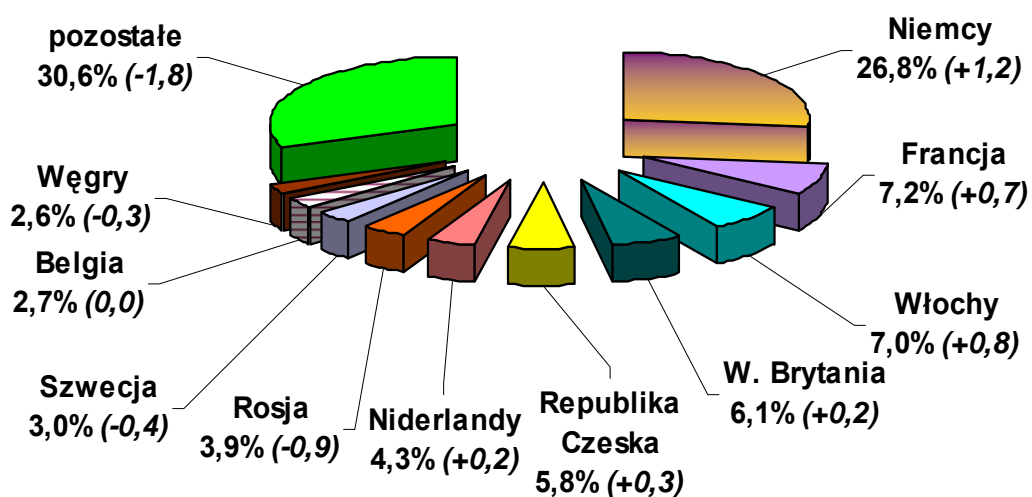
Wyszczególnienie	I–II 2009						2008	2009
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I–II 2008=100			I–II	
				w zł	w EUR	w USD	struktura w %	
EKSPORT	60502,6	14252,9	19101,4	88,1	75,2	69,5	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	52318,5	12383,8	16652,3	90,0	77,2	71,6	84,7	86,5
w tym Unia Europejska	49034,6	11628,8	15656,5	89,7	77,0	71,5	79,7	81,0
w tym strefa euro	34893,3	8273,7	11138,4	92,1	79,1	73,5	55,2	57,7
Kraje rozwijające się	3686,2	842,5	1106,7	89,6	74,2	67,2	6,0	6,1
Kraje Europy Śr.-Wsch.	4497,9	1026,6	1342,4	70,0	57,9	52,2	9,3	7,4
IMPORT	67281,6	15887,6	21330,6	84,1	72,0	66,6	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	44823,0	10611,1	14266,7	80,4	69,0	63,9	69,7	66,6
w tym Unia Europejska	39785,1	9433,3	12694,6	78,9	67,8	62,9	63,1	59,1
w tym strefa euro	31208,1	7400,8	9961,3	77,6	66,7	61,9	50,3	46,4
Kraje rozwijające się	14821,9	3459,2	4618,7	100,1	84,6	77,9	18,5	22,0
Kraje Europy Śr.-Wsch.	7636,7	1817,3	2445,2	81,1	69,9	64,9	11,8	11,4
SALDO	-6779,0	-1634,7	-2229,2	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	7495,5	1772,7	2385,6	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	9249,5	2195,5	2961,9	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	3685,2	872,9	1177,1	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-11135,7	-2616,7	-3512,0	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-3138,8	-790,7	-1102,8	x	x	x	x	x

W strukturze geograficznej eksportu, w porównaniu z okresem styczeń–luty ub. roku, wzrósł udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) i krajów rozwijających się, a obniżył się – krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W imporcie zwiększył się udział krajów rozwijających się, a obniżył się – krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) oraz krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W porównaniu z okresem styczeń–luty ub. roku odnotowano spadek eksportu do krajów **Unii Europejskiej** o 10,3% do 49034,6 mln zł oraz importu z tych krajów o 21,1% do 39785,1 mln zł. Dodatkowo saldo wyniosło 9249,5 mln zł wobec 4259,2 mln zł przed rokiem. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 11628,8 mln EUR, a w imporcie 9433,3 mln EUR i były niższe odpowiednio o 23,0% i o 32,2%. Dodatkowo saldo wyniosło 2195,5 mln EUR wobec 1176,7 mln EUR przed rokiem. Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 81,0% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 59,1% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 79,7% i 63,1% przed rokiem).

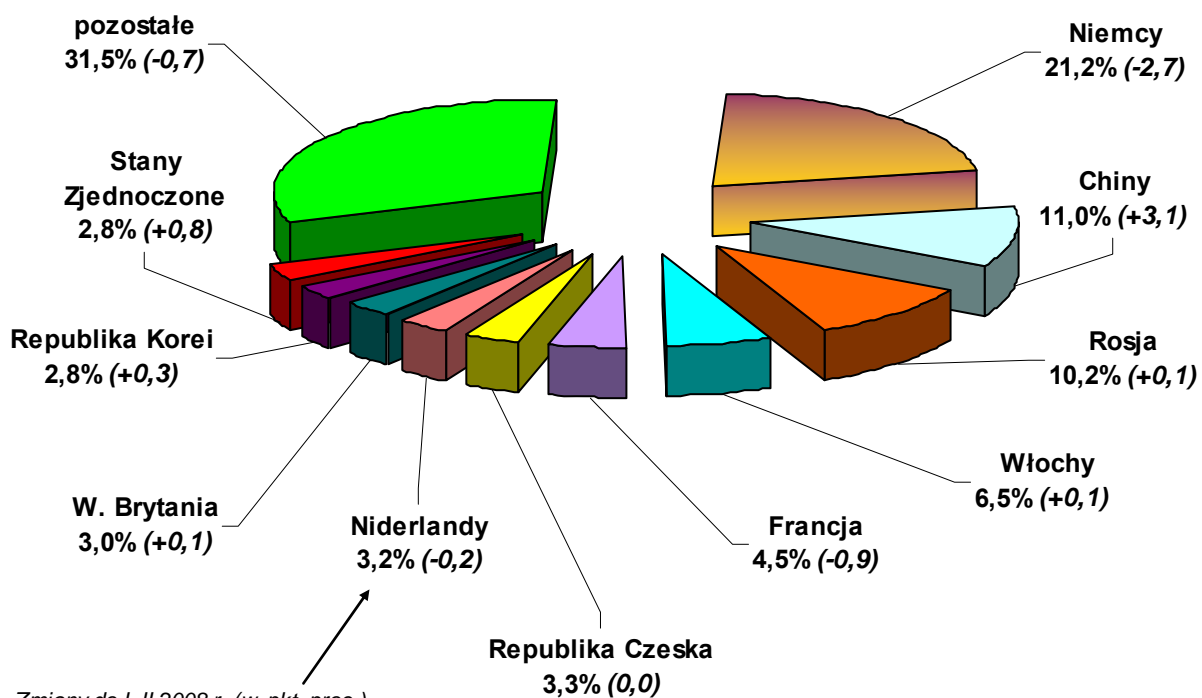
Wartość obrotów z **Niemcami** – głównym partnerem handlowym, w porównaniu z okresem styczeń–luty ub. roku, zmniejszyła się w eksporcie o 7,6% do poziomu 16208,3 mln zł (3843,0 mln EUR), a w imporcie o 25,3% do 14276,6 mln zł (3389,6 mln EUR). Wymiana zamknęła się dodatnim saldem 1931,7 mln zł (453,4 mln EUR) wobec ujemnego salda 1563,1 mln zł (minus 430,5 mln EUR) w ub. roku. Udział Niemiec wzrósł w eksporcie ogółem z 25,6% do 26,8%, a w imporcie ogółem obniżył się z 23,9% do 21,2%. W wymianie z Niemcami wg grup SITC odnotowano m.in. spadek eksportu mebli i ich części, części i akcesoriów pojazdów, spalinowych silników tłokowych i ich części, natomiast zwiększył się m.in. eksport pojazdów mechanicznych osobowych i odbiorników telewizyjnych. W imporcie obniżyła się wartość dostaw m.in. części i akcesoriów pojazdów, pojazdów mechanicznych osobowych, spalinowych silników tłokowych i ich części oraz innych wyrobów z metali nieszlachetnych.

STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO w okresie styczeń–luty 2009 r.

eksport

import

Zmiany do I-II 2008 r. (w pkt proc.)

Wśród naszych partnerów handlowych kolejne pozycje zajmowały: w eksporcie – Francja (7,2%), Włochy (7,0%), W. Brytania (6,1%), Republika Czeska (5,8%), Niemcy (4,3%), Rosja (3,9%), Szwecja (3,0%), Belgia (2,7%), Węgry (2,6%), a w imporcie – Chiny (11,0%), Rosja (10,2%), Włochy (6,5%), Francja (4,5%), Republika Czeska (3,3%), Niemcy (3,2%), W. Brytania (3,0%), Republika Korei i Stany Zjednoczone (po 2,8%).

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej**, w porównaniu z okresem styczeń–luty ub. roku, zmniejszyły się w eksporcie o 30,0% do poziomu 4497,9 mln zł (1026,6 mln EUR), a w imporcie o 18,9% do 7636,7 mln zł (1817,3 mln EUR). Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 3138,8 mln zł (minus 790,7 mln EUR) wobec ujemnego salda 2999,6 mln zł (minus 825,9 mln EUR) w okresie styczeń–luty ub. roku. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej stanowił 7,4% eksportu ogółem, a import – 11,4% importu ogółem (9,3% oraz 11,8% przed rokiem).

W okresie styczeń–luty br. **Rosja** zajmowała 7 miejsce wśród odbiorców polskich towarów oraz 3 miejsce wśród dostawców towarów na nasz rynek (przed rokiem odpowiednio 6 i 2). Eksport do Rosji obniżył się o 28,3% i wyniósł 2361,9 mln zł (539,1 mln EUR), natomiast import z Rosji zmniejszył się o 15,0% do poziomu 6877,3 mln zł (1641,9 mln EUR). Ujemne saldo obrotów wyniosło 4515,4 mln zł (minus 1102,8 mln EUR) wobec minus 4796,2 mln zł, (minus 1321,6 mln EUR) w okresie styczeń–luty ub. roku. Udział Rosji w eksporcie ogółem obniżył się z 4,8% w okresie styczeń–luty ub. roku do 3,9% w br., a w imporcie zwiększył się z 10,1% do 10,2%.

W obrotach z Rosją wg grup SITC obniżył się eksport m.in. pojazdów mechanicznych osobowych oraz pojazdów do transportu towarów, części i akcesoriów pojazdów, papieru, tektury, urządzeń domowych elektrycznych i nieelektrycznych, natomiast wzrósł eksport m.in. statków, łodzi i konstrukcji pływających, owoców i orzechów świeżych lub suszonych oraz preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych i toaletowych. Na spadek importu wpłynęło przede wszystkim obniżenie się wartości dostaw ropy naftowej, jednocześnie odnotowano wzrost importu m.in. węgla oraz wyrobów walcowanych płaskich z żeliwa lub stali niestopowej.

W obrotach ogółem **wg sekcji SITC** wzrósł eksport napojów i tytoniu, olejów, tłuszczów i wosków zwierzęcych i roślinnych oraz żywności i zwierząt żywych, natomiast w pozostałych sekcjach odnotowano spadek eksportu. W imporcie wzrosła wartość dostaw napojów i tytoniu, żywności i zwierząt żywych oraz różnych wyrobów przemysłowych, obroty w pozostałych sekcjach obniżyły się. W strukturze towarowej eksportu zwiększył się udział m.in. żywności i zwierząt żywych oraz różnych wyrobów przemysłowych, a najbardziej obniżył się – towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca. W imporcie odnotowano wzrost udziału m.in. różnych wyrobów przemysłowych, żywności i zwierząt żywych oraz spadek udziału m.in. maszyn urządzeń i sprzętu transportowego, paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

Dynamika i struktura obrotów ogółem według sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-II 2009		I-II 2008	I-II 2009
	w mln zł	I-II 2008=100	struktura w %	
EKSPORT	60502,6	88,1	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	6085,4	111,3	8,0	10,1
Napoje i tytoń	806,5	146,1	0,8	1,3
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	1071,3	71,0	2,2	1,8
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	1872,7	68,5	4,0	3,1
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	138,5	133,0	0,2	0,2
Chemikalia i produkty pokrewne	4837,6	95,2	7,4	8,0
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	11747,5	77,6	22,0	19,4
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	25075,9	87,1	41,9	41,5
Różne wyroby przemysłowe	8804,9	95,4	13,4	14,6
IMPORT	67281,6	84,1	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	4733,0	108,2	5,5	7,0
Napoje i tytoń	354,2	122,3	0,4	0,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	1685,0	69,3	3,0	2,5
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	5942,0	69,8	10,6	8,8
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	248,6	83,7	0,4	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne	9127,5	85,2	13,4	13,6
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	11973,3	77,2	19,4	17,8
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	22785,1	78,7	36,2	33,9
Różne wyroby przemysłowe	7348,9	101,2	9,1	10,9

Eksport **produktów rolno-spożywczych**, w porównaniu z okresem styczeń–luty ub. roku, był wyższy o 14,3% i wyniósł 7303,4 mln zł (1718,0 mln EUR), a import wzrósł o 7,3% i ukształtował się na poziomie 5891,4 mln zł (1390,9 mln EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem 1412,0 mln zł (327,1 mln EUR) wobec dodatniego salda 901,9 mln zł (248,9 mln EUR) w ub. roku. Udział produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem wyniósł 12,1%, a w imporcie ogółem – 8,8% (odpowiednio 9,3% i 6,9% przed rokiem).

Obroty towarowe produktów rolno-spożywczych (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-II 2009							
	eksport				import			
	w mln zł	w mln EUR	I-II 2008=100	struktura w %	w mln zł	w mln EUR	I-II 2008=100	struktura w %
Produkty rolno-spożywcze	7303,4	1718,0	114,3	100,0	5891,4	1390,9	107,3	100,0
Przetwory spożywcze	3262,0	768,5	117,0	44,6	2290,0	539,4	106,5	38,9
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	2246,7	529,9	98,7	30,8	1561,6	369,2	124,1	26,5
Produkty pochodzenia roślinnego	1611,2	376,2	135,5	22,1	1762,6	416,9	100,1	29,9
Oleje i tłuszcze	183,5	43,4	132,7	2,5	277,2	65,4	86,7	4,7

Eksport towarów wysokiej techniki wyniósł 5552,8 mln zł, tj. o 8,5% więcej niż w okresie styczeń–luty ub. roku, a import – 11951,6 mln zł, tj. o 3,3% mniej. Obroty zamknęły się ujemnym saldem 6398,8 mln zł (przed rokiem minus 7246,6 mln zł). Udział towarów wysokiej techniki w eksporcie ogółem wyniósł 9,2%, a w imporcie – 17,8% (przed rokiem odpowiednio 7,5% i 15,5%).

Wartość obrotu uszlachetniającego w okresie styczeń–luty br. stanowiła 6,6% eksportu i 3,6% importu ogółem, wobec odpowiednio 6,6% i 4,2% w analogicznym okresie ub. roku.

W strukturze rozdysponowania importu wg głównych kategorii ekonomicznych, w porównaniu z okresem styczeń–luty ub. roku, wzrósł udział importu towarów konsumpcyjnych z 19,9% do 23,3%, obniżył się natomiast udział importu dóbr inwestycyjnych z 17,2% do 15,5% i towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie z 62,9% do 61,2%. We wszystkich kategoriach ekonomicznych odnotowano spadek importu towarów, w tym konsumpcyjnych o 1,5%, przeznaczonych na zużycie pośrednie o 18,1% i dóbr inwestycyjnych o 24,5%.

W strukturze rozdysponowania eksportu wg głównych kategorii ekonomicznych, w porównaniu z okresem styczeń–luty ub. roku, wzrósł udział towarów konsumpcyjnych z 34,5% do 40,6% oraz dóbr inwestycyjnych – z 11,1% do 11,3%, natomiast obniżył się udział eksportu towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie z 54,4% do 48,1%.

Odnotowano wzrost eksportu w kategorii towarów konsumpcyjnych o 3,6% oraz spadek – w kategorii towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie i dóbr inwestycyjnych odpowiednio o 22,2% i 9,6%.

Struktura rozdysponowania importu i eksportu wg głównych kategorii ekonomicznych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-II 2008	I-II 2009	I-II 2008=100
	struktura w %		
IMPORT	100,0	100,0	84,1
Dobra inwestycyjne.....	17,2	15,5	75,5
w tym:			
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	76,6	89,4	88,2
środki transportu przemysłowe	23,4	10,6	34,1
Towary konsumpcyjne	19,9	23,3	98,5
w tym:			
towary nietrwałego użytku.....	28,5	27,7	95,6
samochody osobowe	19,5	14,6	73,7
Zużycie pośrednie	62,9	61,2	81,9
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone.....	48,4	46,1	78,1
paliwa i smary nieprzetworzone.....	15,3	17,4	93,3
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych	14,6	16,6	93,1
części i akcesoria dla środków transportu	11,6	10,3	72,7
EKSPORT	100,0	100,0	88,1
Dobra inwestycyjne.....	11,1	11,3	90,4
w tym:			
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	63,2	66,7	95,3
środki transportu przemysłowe	36,8	33,3	81,8
Towary konsumpcyjne	34,5	40,6	103,6
w tym:			
towary nietrwałego użytku.....	27,1	25,4	96,9
samochody osobowe	17,7	17,2	100,8
Zużycie pośrednie	54,4	48,1	77,8
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone.....	50,0	48,2	75,0
części i akcesoria dla środków transportu	23,6	22,3	73,5
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych	14,1	16,7	92,0

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji

Rachunek bieżący bilansu płatniczego⁸ w lutym br. zamknął się dodatnim saldem w kwocie 525 mln EUR (wobec minus 1479 mln EUR w analogicznym okresie ub. roku). Zmiana kierunku salda rachunku bieżącego na dodatni wynikała głównie z poprawy salda obrotów towarowych oraz wysokiego napływu transferów otrzymanych z Unii Europejskiej zarejestrowanych w transferach bieżących.

Saldo obrotów towarowych w lutym br. wyniosło minus 142 mln EUR (przed rokiem minus 938 mln EUR). Wpływy za eksport towarów wyniosły 7398 mln EUR, tj. o 28,2% mniej niż przed rokiem, a wypłaty za import zmniejszyły się o 33,0%, osiągając 7540 mln EUR.

Saldo transferów bieżących w lutym br. było dodatnie i wyniosło 965 mln EUR (wobec 276 mln EUR przed rokiem). Wartość przychodów zwiększyła się w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku o 85,2% (do 1722 mln EUR), a wartość rozchodów wzrosła o 15,7% (do 757 mln EUR).

Saldo dochodów w lutym br. ukształtowało się na poziomie minus 556 mln EUR (przed rokiem minus 910 mln EUR). Złożyły się na nie przychody w wysokości 441 mln EUR (spadek o 14,7% w skali roku) i rozchody w wysokości 997 mln EUR (spadek odpowiednio o 30,1%).

Saldo usług w lutym br. było dodatnie i wyniosło 258 mln EUR (rok wcześniej 93 mln EUR). Przychody z eksportu usług zmniejszyły się w ujęciu rocznym o 12,2% (do 1403 mln EUR), a rozchody z tytułu importu usług obniżyły się o 23,9% (do 1145 mln EUR). Na wartość salda usługłożyły się dodatnie salda usług transportowych (193 mln EUR) oraz podróży zagranicznych (99 mln EUR), przy ujemnym saldzie pozostałych usług (34 mln EUR).

⁸ Opracowano na podstawie materiałów „Bilans Płatniczy” przekazanych przez NBP.

Rachunek bieżący stanowi komponent bilansu płatniczego na bazie transakcji. Jest to statystyczne zestawienie transferów finansowych obrotów z zagranicą, prezentujące w usystematyzowany sposób transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami i nierezydentami). Bilans płatniczy oprócz rachunku bieżącego, zawiera także rachunek kapitałowy i finansowy, saldo błędów i opuszczeń oraz stan oficjalnych aktywów rezerwowych.

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	II 2008	II 2009	
			zmiana do II 2008
	w mln EUR		
RACHUNEK BIEŻĄCY	-1479	525	2004
Saldo obrotów towarowych	-938	-142	796
Eksport	10309	7398	-2911
Import	11247	7540	-3707
Saldo usług	93	258	165
Przychody	1598	1403	-195
Rozchody	1505	1145	-360
Saldo dochodów	-910	-556	354
Przychody	517	441	-76
Rozchody	1427	997	-430
Saldo transferów bieżących	276	965	689
Przychody	930	1722	792
Rozchody	654	757	103

Pieniądz

W końcu I kwartału br. podaż pieniądza M3 wyniosła 684250,4 mln zł i była o 2,7% wyższa niż w końcu grudnia ub. roku oraz o 17,6% większa niż przed rokiem.

Komponenty podaży pieniądza (M3) oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008		2009		
	III	XII	III	zmiana w stosunku do	
				III 2008	XII 2008
	w mln zł				
Podaż pieniądza (M3)	581823,2	666304,6	684250,4	102427,2	17945,8
pieniądz gotówkowy w obiegu.....	77771,1	90741,2	91126,4	13355,3	385,2
depozyty i inne zobowiązania	492405,4	569571,9	587979,8	95574,4	18407,9
pozostałe składniki M3	11646,8	5991,5	5144,2	-6502,6	-847,3
Aktywa zagraniczne netto	106992,1	47887,7	53015,0	-53977,1	5127,3
Aktywa krajowe netto	474831,1	618416,8	631235,4	156404,3	12818,6
Saldo pozostałych pozycji (netto)	-102546,2	-141539,1	-171571,2	-69025,0	-30032,1

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu I kwartału br. wyniosły 91126,4 mln zł i zwiększyły się w stosunku do końca grudnia ub. roku o 0,4%, zaś w stosunku do marca ub. roku o 17,2%.

W marcu br. **depozyty i inne zobowiązania**, tj. główna pozycja w strukturze podaży pieniądza (M3) wyniosły 587979,8 mln zł i były wyższe w porównaniu ze stanem na koniec ub. roku o 3,2%. Wzrosły depozyty i inne zobowiązania wobec: gospodarstw domowych – o 7,4%, instytucji samorządowych – o 14,9% oraz instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 0,5%. Natomiast zmniejszył się stan depozytów i innych zobowiązań wobec niemonetarnych instytucji finansowych – o 3,0%, przedsiębiorstw – o 4,4% i funduszy ubezpieczeń społecznych – o 11,1%.

W stosunku do marca ub. roku depozyty i inne zobowiązania wzrosły o 19,4%, w tym depozyty i inne zobowiązania wobec: gospodarstw domowych – o 25,3%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 12,7%, przedsiębiorstw – o 6,9%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 36,1%, a funduszy ubezpieczeń społecznych – o 36,8%. Zmniejszył się stan depozytów i innych zobowiązań wobec instytucji samorządowych (o 1,3%).

Pozostałe składniki M3 wyniosły w końcu I kwartału br. 5144,2 mln zł; wartość tej pozycji zmniejszyła się w stosunku do końca ub. roku o 14,1%, zaś w skali roku – o 55,8%.

Najwyższy udział w strukturze zasobów pieniądza miały **należności**, których przyrost był jednocześnie głównym czynnikiem generującym pieniądź. W końcu marca br. wyniosły one 684404,8 mln zł i zwiększyły się w porównaniu z końcem ub. roku o 5,4%, w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 6,9%, a od przedsiębiorstw – o 4,3%. Zmniejszył się natomiast stan należności od: niemonetarnych instytucji finansowych – o 0,8%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 2,2% oraz instytucji samorządowych – o 1,8%. W końcu marca br. nie zanotowano należności od funduszy ubezpieczeń społecznych.

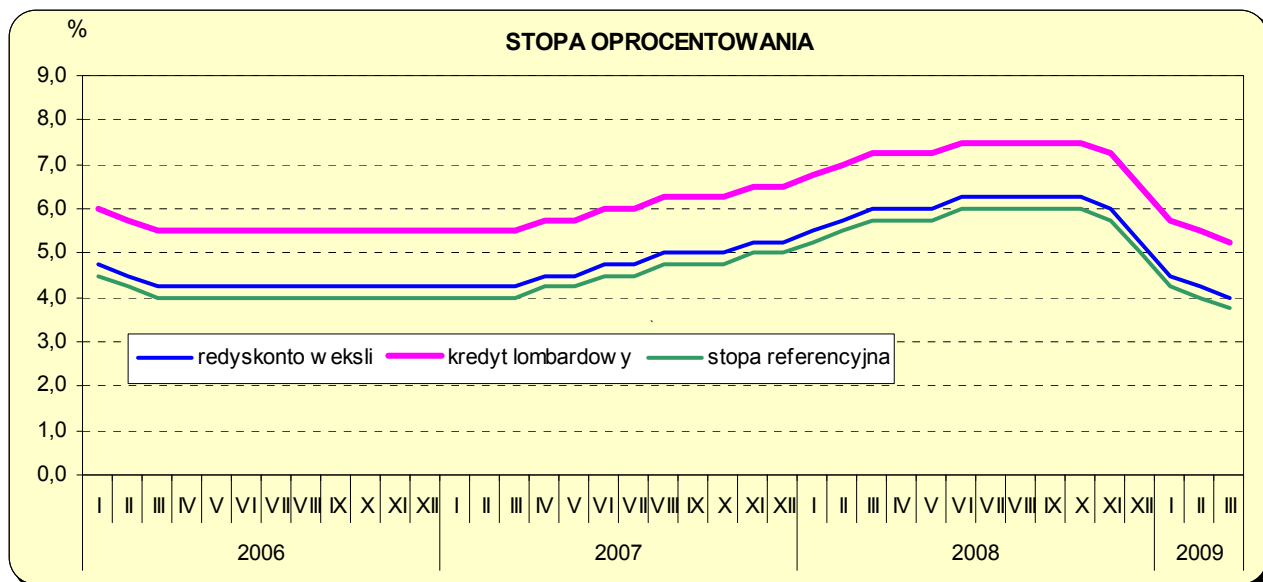
W stosunku do stanu na koniec I kwartału ub. roku należności były wyższe o 34,4%, w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 43,7%, przedsiębiorstw – o 25,3%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 10,4%, instytucji samorządowych – o 13,2%, a od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 27,9%.

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego wyniosło w końcu omawianego okresu br. 118401,8 mln zł i w porównaniu z końcem ub. roku zwiększyło się o 6,7%, a w stosunku do marca ub. roku – o 73,8%.

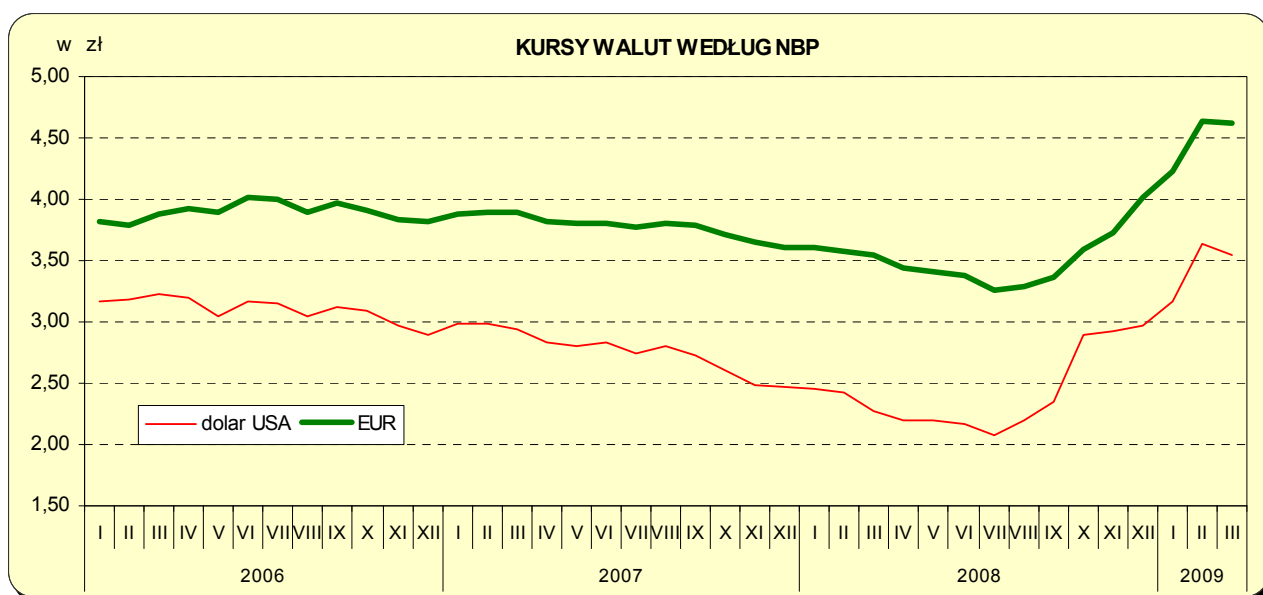
Kolejnym czynnikiem wpływającym na stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które w końcu I kwartału br. wyniosły 53015,0 mln zł; a ich wartość od końca ub. roku zwiększyła się o 10,7%, zaś w porównaniu ze stanem na koniec I kwartału ub. roku spadła o 50,4%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie 171571,2 mln zł, które pogłębiło się w relacji do stanu na koniec grudnia ub. roku o 30032,1 mln zł, a w stosunku do stanu w końcu marca ub. roku – o 69025,0 mln zł.

Obowiązujące w Narodowym Banku Polskim **podstawowe stopy procentowe** z dniem 26 marca br. zostały obniżone: stopa redyskontowa weksli z 4,25% do 4,00%, stopa kredytu lombardowego z 5,50% do 5,25%, stopa depozytowa z 2,50% do 2,25% oraz stopa referencyjna z 4,00% do 3,75%.

Średni miesięczny **kurs euro** w NBP wyniósł w marcu br. 462,37 zł/100 EUR i zwiększył się w skali roku o 30,7%, a w skali miesiąca obniżył się o 0,5%. Średni kwartalny kurs euro wyniósł 449,53 zł/100 EUR i wzrósł o 25,7% w skali roku, a w stosunku do ostatniego kwartału ub. roku – o 19,1%.

Średni miesięczny **kurs dolara amerykańskiego** w NBP wyniósł w marcu br. 354,12 zł/100USD i wzrósł w skali roku o 55,2%, a w porównaniu z lutym br. obniżył się o 2,5%. Średni kwartalny kurs dolara amerykańskiego wyniósł 344,81 zł/100 USD i zwiększył się o 44,4% w skali roku, a w stosunku do ostatniego kwartału 2008 r. – o 20,4%.

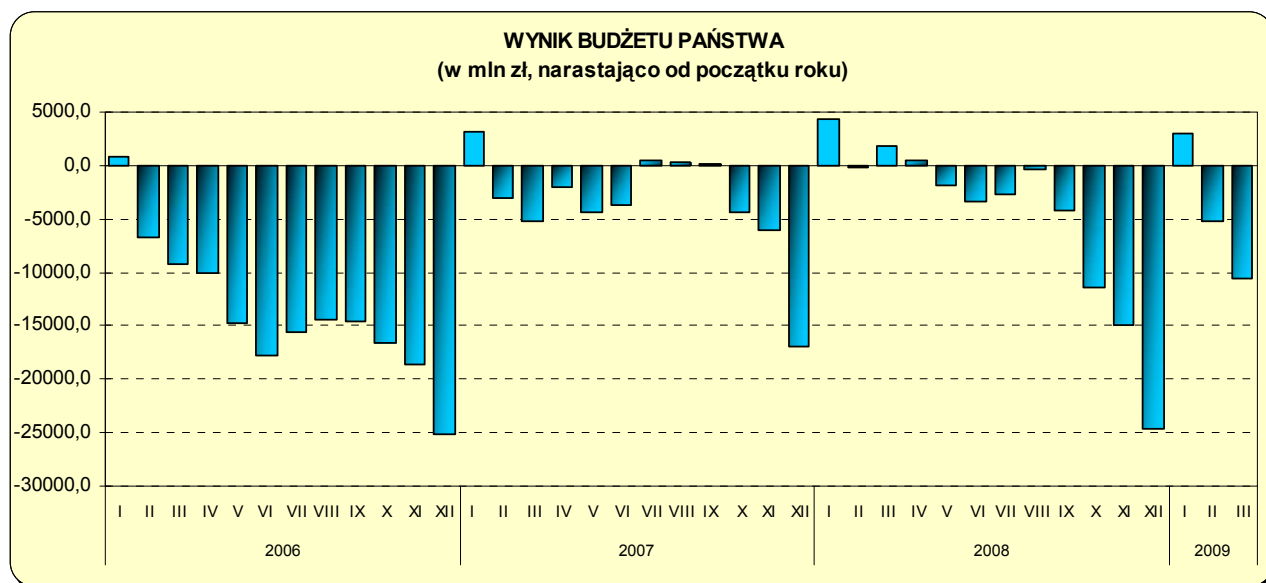
Budżet państwa

W okresie styczeń–marzec br. **dochody** budżetu państwa⁹ wyniosły 66326,3 mln zł, **wydatki** – 76933,3 mln zł, a **deficyt** – 10607,0 mln zł (odpowiednio 21,9%, 24,0%, 58,3% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2009 r.).

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2009 r.	I–III 2009		
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	struktura
	w mln zł		w %	
Ogółem dochody	303034,8	66326,3	21,9	100,0
dochody podatkowe i niepodatkowe	269433,3	60503,9	22,5	91,2
podatki pośrednie	178064,0	40394,7	22,7	60,9
w tym podatek akcyzowy	58110,0	15186,9	26,1	22,9
podatek dochodowy od osób prawnych	33120,0	8405,0	25,4	12,7
podatek dochodowy od osób fizycznych	40250,0	7517,0	18,7	11,3
dochody państwowych jednostek budżetowych	16764,1	3642,6	21,7	5,5
w tym wpływy z cła	2032,0	452,6	22,3	0,7
pozostałe dochody	1235,2	544,6	44,1	0,8
Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi	33601,5	5822,4	17,3	8,8
Wspólna Polityka Rolna i Rybacka	12427,9	3820,0	30,7	5,8
fundusze strukturalne i inne	21173,6	2002,4	9,5	3,0
Ogółem wydatki	321221,1	76933,3	24,0	100,0
w tym:				
obsługa długu krajowego	26560,9	4456,2	16,8	5,8
obsługa zadłużenia zagranicznego	6180,0	2860,5	46,3	3,7
rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tyt. środków własnych	12373,8	5142,1	41,6	6,7
dotacje dla:				
Funduszu Emerytalno-Rentowego	15874,4	3775,7	23,8	4,9
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	30958,3	6849,1	22,1	8,9
subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	45320,1	15610,2	34,4	20,3
Deficyt	-18186,3	-10607,0	58,3	x
Finansowanie deficytu				
Źródła krajowe	12611,9	11085,4	87,9	x
Źródła zagraniczne	5574,4	-478,4	x	x

⁹ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–marzec 2009 r.”

W okresie styczeń–marzec br. realizacja ustawy budżetowej w zakresie dochodów była o 1,0 pkt proc. niższa niż przed rokiem. Wpływy z podatków pośrednich wyniosły 40394,7 mln zł (o 1,7% mniej niż przed rokiem), w tym z podatku akcyzowego – 15186,9 mln zł (o 14,5% więcej niż przed rokiem). Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 60,9% i 22,9%. Udział dochodów państwowych jednostek budżetowych w łącznej kwocie dochodów wyniósł 5,5%. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych wyniosły 8405,0 mln zł (o 2,0% mniej niż przed rokiem), a z podatku dochodowego od osób fizycznych – 7517,0 mln zł (o 3,5% więcej niż przed rokiem). Ich udział w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 12,7% i 11,3%. Dochody budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi stanowiły w okresie styczeń–marzec br. 8,8% dochodów ogółem. Najwięcej środków napłynęło w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej – 5,8% dochodów ogółem.

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie wydatków w I kwartale br. była o 3,7 pkt proc. wyższa niż przed rokiem. Wyплаты subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 15610,2 mln zł i stanowiły 34,4% kwoty tej subwencji założonej w ustawie. Udział subwencji w wydatkach ogółem wyniósł 20,3%. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 9,5% wydatków ogółem. W okresie styczeń–marzec br. dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 3775,7 mln zł, a dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 6849,1 mln zł. Stanowiło to odpowiednio 4,9 % i 8,9 % wydatków ogółem.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–II 2009			I–II 2008	
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej w %	2008=100	struktura w %	
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych	9183,8	16,5	131,6	100,0	100,0
w tym:					
transport i łączność	249,2	11,7	111,2	2,7	3,2
nauka	150,4	12,3	116,1	1,6	1,9
oświata i wychowanie	181,3	14,9	113,9	2,0	2,3
szkolnictwo wyższe	3,3	12,9	143,5	0,0	0,0
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	28,9	14,0	122,5	0,3	0,3
ochrona zdrowia	332,7	14,3	109,5	3,6	4,4
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	14,9	17,7	130,7	0,2	0,2
administracja publiczna	1615,9	18,5	120,6	17,6	19,2
urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	281,6	16,4	103,9	3,1	3,9
wymiar sprawiedliwości	1490,8	17,0	113,6	16,2	18,8
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1917,0	18,9	131,6	20,9	20,9
obrona narodowa	2180,9	17,8	197,8	23,7	15,8

W okresie styczeń–luty br. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 31,6% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków wyniósł 17,7% (wobec 16,1% przed rokiem).

Giełdowy rynek papierów wartościowych

W I kwartale br. na Rynku Głównym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie debiutowały 3 spółki, a 4 wycofały się, w związku z tym liczba notowanych spółek zmniejszyła się do 373. Jednak, ze względu na wciąż utrzymującą się tendencję spadkową kursów akcji kapitalizacja na ostatniej sesji w kwartale spadła do 417,8 mld zł (o 47,3 mld zł, tj. o 10,2% w relacji do ostatniej sesji w 2008 r.).

Obroty w segmencie kasowym Rynku Głównego Giełdy Papierów Wartościowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008					2009		
	kwartały							
	I–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	I–III	X–XII
	w mln zł					2008=100		
Akcje								
Sesyjne	319930,8	100899,9	68911,1	75283,1	74836,7	63813,8	63,2	85,3
Pozasesyjne	10419,1	2533,7	3252,2	1695,7	2937,5	1767,4	69,8	60,2
Prawa do akcji								
Sesyjne	782,0	291,7	320,5	54,7	115,1	70,4	24,1	61,2
Pozasesyjne	182,3	2,4	142,0	1,0	37,0	0,2	8,3	0,5
Prawa poboru								
Sesyjne	176,6	109,9	34,6	22,7	9,4	0,1	0,1	1,1
Pozasesyjne	14,4	0,0	0,0	0,0	14,4	0,0	–	–
Obligacje								
Skarbu Państwa								
Sesyjne	4472,7	892,7	714,7	615,5	2249,7	809,3	90,7	36,0
Pozasesyjne	499,7	191,5	161,7	0,6	145,9	34,1	17,8	23,4
Obligacje								
Korporacyjne								
Sesyjne	27,0	0,3	0,0	0,0	26,7	0,0	–	–
Certyfikaty								
Inwestycyjne								
Sesyjne	673,6	125,0	64,4	53,7	430,5	47,5	38,0	11,0
Pozasesyjne	7,0	0,5	0,2	5,0	1,3	0,0	–	–
Produkty								
strukturyzowane								
Sesyjne	156,1	51,2	20,5	28,2	56,2	68,3	133,4	121,5

W końcu I kwartału br. łączna wartość obrotów **akcjami** wyniosła 65581,2 mln zł (o 36,6% mniej w stosunku do analogicznego okresu ub. roku), co wynikało ze spadku w ciągu roku wartości transakcji sesyjnych i transakcji pozasesyjnych (pakietowych), spowodowanym wycofywaniem się inwestorów instytucjonalnych. Obroty **prawami do akcji** w transakcjach sesyjnych wyniosły 70,4 mln zł (o 75,9% mniej niż przed rokiem). Wartość transakcji pakietowych tym instrumentem wyniosła 0,2 mln zł (spadek o 91,7%). Obroty **prawami poboru** w transakcjach sesyjnych wyniosły zaledwie 0,1 mln zł, co było spowodowane niewielką ilością spółek debiutujących na giełdzie w I kwartale br. Obroty **obligacjami** Skarbu Państwa w systemie transakcji sesyjnych zmniejszyły się o 9,3% i wyniosły 809,3 mln zł, a transakcje pakietowe tym instrumentem – 34,1 mln zł (spadek o 82,2% w skali roku). Obroty **certyfikatami inwestycyjnymi** w systemie transakcji sesyjnych ukształtowały się na poziomie 47,5 mln zł (spadek o 62,0%). Natomiast obroty **produktami strukturyzowanymi** wzrosły do 68,3 mln zł (o 33,4% w skali roku).

Utrzymująca się od połowy 2007 roku bessą negatywnie wpłynęła na poziom indeksów giełdowych: w końcu I kwartału br. WIG był niższy niż w analogicznym okresie ub. roku o 49,9%. Najgłębszy spadek odnotowano w sektorze spożywczym (o 51,4%), budowlanym (o 52,2%), deweloperskim (o 62,9%) oraz informatycznym (o 45,9%). Zbliżone do spadku indeksu głównego były spadki indeksów WIG-PALIWA (o 37,0%) i WIG-BANKI (o 57,8%). W rezultacie spadków kursów akcji w sektorze dużych spółek, WIG-20 obniżył się o 49,3%. Jeszcze silniejsze były spadki w sektorze średnich i małych spółek, które spowodowały obniżenie indeksów mWIG40 i sWIG80 odpowiednio o 58,9% i o 50,4%.

Wartość indeksów giełdowych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2008				2009		
	stan na ostatniej sesji w kwartale						
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	I-III	X-XII
						2008=100	2008=100
WIG	48011,3	41146,3	37367,3	27228,6	24036,1	50,1	88,3
WIG-PL	47529,9	40550,5	37207,9	27167,3	23817,2	50,1	87,7
WIG-BANKI	6630,6	6009,9	5956,6	4390,9	2798,5	42,2	63,7
WIG- BUDOW	8654,3	6754,7	6021,3	4330,0	4136,6	47,8	95,5
WIG-INFO	1647,1	1302,8	1264,8	938,8	891,3	54,1	94,9
WIG-MEDIA	4138,1	3435,9	3332,6	2580,8	2096,9	50,7	81,3
WIG-PALIWA	2858,6	2320,1	2401,1	1889,5	1799,6	63,0	95,2
WIG-SPOŻYW	2897,6	2306,4	1837,9	1354,5	1407,2	48,6	103,9
WIG-TELEKOM	1234,9	1206,3	1308,9	1107,3	1103,2	89,3	99,6
WIG-CHEMIA	—	—	3564,0	1823,6	2201,4	—	120,7
WIG-DEWEL	3941,8	2896,1	2119,6	1288,7	1463,5	37,1	113,6
TECHWIG	960,9	—	—	—	—	—	—
WIG-20	2981,1	2591,1	2384,2	1789,7	1511,9	50,7	84,5
mWIG40 ^a	3363,1	2649,9	2252,2	1511,3	1381,7	41,1	91,4
sWIG80 ^a	14067,1	11346,3	9460,3	6852,8	6971,8	49,6	101,7

^a W marcu 2007 r. indeks MIDWIG zastąpiony został indeksem mWIG40, a indeks WIRR indeksem sWIG80.

Obroty w segmencie transakcji terminowych Rynku Głównego Giełdy Papierów Wartościowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008					2009		
	kwartały							
	I–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	I–III 2008=100	I–XII 2008=100
	w mln zł							
Kontrakty Terminowe.....	606845,9	205570,0	147166,9	136661,5	117447,5	89050,8	43,3	75,8
Opcje Indeksowe	463,1	150,9	64,7	103,1	144,4	97,2	64,4	67,3
Jednostki Indeksowe.....	17,5	7,8	1,1	2,5	6,1	4,3	55,1	70,5

W I kwartale br. **kontrakty terminowe** wyniosły 89050,8 mln zł (o 56,7% mniej w skali roku), transakcje **opcjami indeksowymi** – 97,2 mln zł (o 35,6% mniej w skali roku), a transakcje **jednostkami indeksowymi** – 4,3 mln zł (spadek o 44,9% w skali roku).

W I kwartale br. **Rynek NewConnect** sukcesywnie rozszerzał się. Debiutowały 4 spółki, wycofała się 1 spółka, w związku z tym liczba notowanych spółek wzrosła do 87. Kapitalizacja tego rynku na ostatniej sesji omawianego okresu wyniosła 1348,98 mln zł. Utrzymująca się spadkowa tendencja kursów akcji, spowodowała obniżenie wskaźnika tego rynku – NCIndex do 35,91 pkt (wobec 83,17 pkt przed rokiem). Wartość obrotów rynku w I kwartale br. wyniosła 70,4 mln zł, wobec 341,5 mln zł przed rokiem.

Obroty na Rynku NewConnect kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008					2009
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–XII	I–III
	w mln zł					
Akcje.....	285,9	244,3	135,9	71,8	737,8	70,4
Prawa do akcji.....	55,6	20,8	7,9	2,8	87,1	0,01
Prawa poboru.....	–	1,4	0,2	0,01	1,6	–

Przyjazdy i wyjazdy z Polski - ruch graniczny z krajami spoza strefy Schengen¹⁰

Odprawy osobowego ruchu granicznego¹¹ w I kwartale br. rejestrowano na 53 przejściach (w I kwartale ub. roku na 57 przejściach), zlokalizowanych na granicy z Rosją, Białorusią i Ukrainą oraz na lotniskach i w portach morskich. Według danych Straży Granicznej, w I kwartale br. dokonano 5,7 mln odpraw osób w ruchu granicznym między Polską a krajami spoza obszaru Schengen; w analogicznym okresie ub. roku odnotowano 9,3 mln odpraw¹².

W I kwartale br. **poza granicę strefy Schengen wyjechało 1,5 mln Polaków**, co stanowiło spadek o 48,5%, w porównaniu z I kwartałem ub. roku, kiedy wyjechało 3,0 mln osób. Najwięcej obywateli polskich (ponad 0,6 mln) wyjeżdżało przez lądowe przejście graniczne z Ukrainą (w I kwartale ub. roku – 1,3 mln), a przez przejścia z Białorusią i Rosją – po niespełna 0,1 mln osób (w I kwartale ub. roku niewiele ponad 0,1 mln osób z każdego z tych państw). Przy wyjeździe poza strefę Schengen Polacy najczęściej korzystali z przejść drogowych (0,8 mln osób); 0,7 mln podróżnych skorzystało z transportu lotniczego, a drogą morską do krajów spoza strefy Schengen udało się ok. 12 tys. osób (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio – 1,5 mln, 1,4 mln oraz 17,5 tys. wyjeżdżających Polaków).

¹⁰ Zgodnie z decyzją Rady Unii Europejskiej Polska została włączona do obszaru Schengen 21 grudnia 2007 r. (wraz z Estonią, Łotwą, Litwą, Czechami, Słowacją, Węgrami, Maltą i Słowenią). W rezultacie (z powodu zaprzestania rejestracji ruchu granicznego ludności między państwami strefy Schengen) istotnemu ograniczeniu uległ zakres informacji statystycznych dotyczących ruchu granicznego.

¹¹ Odprawy osób rozumiane są jako liczba przekroczeń granicy (tj. suma wjazdów i wyjazdów z Polski). Jedna osoba kilkakrotnie wjeżdżająca do lub wyjeżdżająca z Polski jest ujmowana w danych Straży Granicznej jako kilka osób.

¹² Dane nie w pełni porównywalne – dane za I kwartał 2008 r. obejmują wszystkie odprawy w ruchu lotniczym, gdzie zasady strefy Schengen wprowadzono dopiero z dniem 30 marca 2008 r.

W I kwartale br. na granicy wschodniej oraz na lotniskach i w portach morskich zarejestrowano prawie 1,4 mln **cudzoziemców wjeżdżających do Polski spoza strefy Schengen**, tj. o 18,6 % mniej w porównaniu z I kwartałem ub. roku. Straż Graniczna zarejestrowała ponad 0,6 mln przyjazdów obywateli Ukrainy (w I kwartale ub. roku niespełna 0,5 mln). Podobnie, jak w analogicznym okresie ub. roku, do Polski przyjechało 0,4 mln obywateli Białorusi, natomiast obywateli Rosji – nieco powyżej 0,1 mln (w I kwartale ub. roku prawie 0,2 mln). W porównaniu z I kwartałem ub. roku do Polski przyjechało o 37,2% więcej obywateli Ukrainy i o 27,0% mniej – Rosji. Obcokrajowcy przyjeżdżający do Polski korzystali głównie z przejść drogowych – 1,1 mln przyjazdów, a z lotniczych – 0,2 mln osób. W I kwartale ub. roku z przejść drogowych skorzystało niewiele ponad 0,9 mln cudzoziemców, a z lotniczych – 0,6 mln osób.

Na wschodniej granicy Polski (bez Litwy), będącej równocześnie granicą UE, dokonano 3,9 mln odpraw, co stanowiło spadek o 24,9% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. W I kwartale br. ruch lądowy na granicy wschodniej stanowił 68,8% rejestrowanych przyjazdów i wyjazdów (56,1% w analogicznym okresie ub. roku). Liczba przyjeżdżających cudzoziemców na tej granicy zwiększyła się o 10,6%, a liczba wyjeżdżających Polaków obniżyła się o 48,5%, w porównaniu z I kwartałem ub. roku. Największy ruch graniczny zanotowano na przejściach lądowych z Ukrainą – 2,5 mln przekroczeń granicy, przy czym odprawy Polaków stanowiły 50,7% (przed rokiem 74,3%). Liczba przekroczeń granicy z Białorusią wyniosła 1,1 mln osób. Dominowały tu odprawy cudzoziemców, które stanowiły 85,7% odpraw na tym odcinku granicy (84,3% w I kwartale ub. roku). W ruchu granicznym z Rosją odprawiono 0,3 mln osób, w tym 54,8% stanowili obywatele polscy (58,7% w I kwartale ub. roku).

W I kwartale br. liczba odpraw osób **odlatujących i przylatujących na polskie lotniska** w ruchu pomiędzy Polską a krajami spoza strefy Schengen wyniosła 1,8 mln. Na **granicy morskiej**, w ruchu pomiędzy portami polskimi a portami na terenie państw spoza strefy Schengen, odprawiono prawie 25 tys. osób, w porównaniu do prawie 50 tys. w analogicznym okresie ub. roku.

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a – 2008, b – 2009	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.) a	1813,4	1778,5	1702,2	1605,7	1525,6	1455,3	1422,9	1404,4	1376,6	1352,3	1398,5	1473,8
..... b	1634,4	1718,8	1758,8									
Stopa bezrobocia ¹ (w %) a	11,5	11,3	10,9	10,3	9,8	9,4	9,2	9,1	8,9	8,8	9,1	9,5
..... b	10,5	10,9	11,2									
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób a	5339	5363	5376	5382	5383	5383	5392	5391	5395	5397	5386	5353
..... b	5374	5352	5325									
Produkcja sprzedana przemysłu ² :												
poprzedni miesiąc=100 a	104,4	101,5	100,7	104,1	90,9	105,2	97,3	91,2	116,6	101,9	86,9	96,9
..... b	93,7	102,4	115,5									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	110,5	114,7	100,7	114,4	101,4	106,5	104,8	95,6	105,5	98,0	89,4	94,4
..... b	84,7	85,4	98,0									
Produkcja budowlano-montażowa ²												
poprzedni miesiąc=100 a	36,0	123,6	115,8	112,8	107,9	115,9	95,8	98,9	111,4	110,8	79,9	150,1
..... b	37,9	117,2	115,1									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	108,6	121,3	116,8	120,9	115,9	119,4	113,4	102,9	109,6	105,6	100,4	102,0
..... b	107,4	101,9	101,2									
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) a	14640	25617	35415	49132	58856	69283	83913	95097	107484	123276	135312	165189
..... b	19541	29880	41819									
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:												
poprzedni miesiąc=100 a	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
..... b	100,5	100,9	100,7									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
..... b	102,8	103,3	103,6									
grudzień poprzedniego roku=100 a	100,7	101,1	101,5	101,8	102,6	102,9	102,8	102,4	102,8	103,2	103,4	103,3
..... b	100,5	101,3	102,0									
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:												
poprzedni miesiąc=100 a	101,3	100,5	100,2	99,8	100,8	100,3	99,8	100,1	100,4	100,0	99,8	99,6
..... b	102,3	102,6	100,1									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	102,5	102,8	102,5	101,9	102,4	102,2	101,7	101,4	102,0	102,4	102,2	102,7
..... b	103,6	105,7	105,6									
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej												
poprzedni miesiąc=100 a	100,3	100,4	100,4	100,5	100,3	100,3	100,3	100,2	100,1	100,1	100,0	99,9
..... b	99,9	99,8	99,9									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	107,4	107,0	106,5	106,0	105,2	104,7	104,3	104,0	103,7	103,4	103,2	102,9
..... b	102,4	101,8	101,3									

¹ Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. ² Wskaźniki dynamiki obliczono przy wykorzystaniu cen stałych 2005 r.

(dok.)

Wyszczególnienie a – 2008, b – 2009	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ (w zł)	a	2975,54	3040,46	3152,96	3144,87	3076,14	3222,47	3234,96	3172,54	3176,84	3247,77	3326,94	3428,01
.....	b	3215,75	3195,56	3332,65									
poprzedni miesiąc=100	a	91,7	102,2	103,7	99,7	97,8	104,8	100,4	98,1	100,1	102,2	102,4	103,0
.....	b	93,8	99,4	104,3									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	111,7	113,2	110,5	112,9	110,8	112,3	111,8	109,9	111,2	110,1	107,6	105,6
.....	b	108,1	105,1	105,7									
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw													
przeciętna miesięczna 2005=100	a	112,1	114,1	117,9	117,2	113,7	118,8	119,3	117,5	117,3	119,4	122,0	125,8
.....	b	117,5	115,9	120,1									
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ² – od początku roku (w %)	a	.	.	5,9	.	.	6,0	.	.	5,7	.	.	4,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto ³ – od początku roku (w %)	a	.	.	4,6	.	.	4,9	.	.	4,5	.	.	3,3
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	4407,3	-136,6	1802,9	554,3	-1876,9	-3380,7	-2744,7	-317,4	-4224,6	-11485,3	-14972,8	-24590,5
.....	b	2918,0	-5250,9	-10607,0									
Średnie kursy walut w zł – NBP:													
100 dolarów USA	a	245,37	243,05	228,16	218,52	219,04	216,94	206,74	219,26	234,97	269,80	292,09	297,15
.....	b	317,17	363,14	354,12									
100 euro	a	360,80	358,25	353,74	344,44	340,69	337,60	326,00	328,84	337,12	358,55	372,07	401,77
.....	b	421,81	464,42	462,37									
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł													
eksport	a	33458,3	35209,8	34093,1	37305,5	32507,8	33997,3	33573,4	29831,8	36303,9	36816,3	31235,2	25020,9
.....	b	28673,2	31829,4	.									
import	a	38909,5	41068,7	41731,8	43872,2	39472,3	41912,2	41231,6	36833,9	43281,7	44645,5	39285,1	33588,3
.....	b	32831,9	34449,7	.									
saldo	a	-5451,2	-5858,9	-7638,7	-6566,7	-6964,5	-7914,9	-7658,2	-7002,1	-6977,8	-7829,2	-8049,9	-8567,4
.....	b	-4158,7	-2620,3	.									

¹ Łącznie z obligatoryjną składką na ubezpieczenia społeczne. ² Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ³ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ⁴ Dane tymczasowe.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2008	Grudzień roku poprzedniego=100					
III	102,0	112,9	100,9	104,8	105,6	101,1
2009						
III	105,0	112,5	103,4	111,7	103,6	99,6
2008	Miesiąc poprzedni=100					
I	101,3	109,4	100,6	102,3	104,0	100,3
II	100,5	102,0	100,2	102,3	100,7	100,4
III	100,2	101,2	100,1	100,1	100,9	100,4
IV	99,8	100,6	99,6	101,0	101,4	100,5
V	100,8	99,0	100,6	103,3	101,8	100,3
VI	100,3	100,3	100,4	100,1	99,6	100,3
VII	99,8	102,9	99,5	100,2	99,4	100,3
VIII	100,1	100,4	100,1	100,2	99,2	100,2
IX	100,4	99,9	100,5	100,5	99,2	100,1
X	100,0	98,0	100,1	100,0	98,9	100,1
XI	99,8	98,0	99,5	102,7	99,8	100,0
XII	99,6	99,2	99,6	100,1	100,2	99,9
2009						
I	102,3	105,9	100,7	109,8	102,1	99,9
II	102,6	103,4	102,6	102,1	101,1	99,8
III	100,1	102,7	100,0	99,6	100,3	99,9
2008	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
I	102,5	112,2	101,7	102,9	109,0	107,4
II	102,8	114,4	101,6	105,2	109,2	107,0
III	102,5	113,9	101,3	105,2	108,3	106,5
IV	101,9	109,6	100,7	106,2	109,2	106,0
V	102,4	108,9	100,9	109,6	111,5	105,2
VI	102,2	109,0	100,7	109,6	111,1	104,7
VII	101,7	110,1	100,1	109,7	109,0	104,3
VIII	101,4	111,4	99,7	109,9	107,1	104,0
IX	102,0	111,7	100,3	110,4	106,2	103,7
X	102,4	108,2	101,0	110,4	105,1	103,4
XI	102,2	110,1	100,4	113,3	104,7	103,2
XII	102,7	110,9	100,9	113,4	105,1	102,9
2009						
I	103,6	107,4	101,0	121,6	103,1	102,4
II	105,7	108,9	103,4	121,4	103,5	101,8
III	105,6	110,5	103,3	120,9	102,9	101,3
I-III	105,0	108,9	102,6	121,3	103,2	101,8
2008						
I-III	102,6	113,5	101,5	104,4	108,8	107,0
IV-VI	102,1	109,1	100,7	108,3	110,4	105,3
VII-IX	101,7	111,0	100,0	109,9	107,2	104,0
X-XII	102,4	109,6	100,7	112,2	104,8	103,2

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
2008	Grudzień roku poprzedniego=100										
III	101,5	101,7	100,7	96,2	103,9	101,2	99,8	100,3	100,4	100,9	101,8
2009											
III	102,0	103,6	102,1	95,1	103,5	101,3	101,3	100,0	101,1	100,7	101,1
2008	Miesiąc poprzedni=100										
I	100,7	101,1	100,3	96,8	101,8	100,4	99,1	100,5	100,9	100,6	100,6
II	100,4	100,2	100,2	98,4	101,7	100,4	99,8	99,8	99,7	100,2	100,6
III	100,4	100,4	100,2	101,0	100,3	100,4	100,8	100,0	99,9	100,1	100,6
IV	100,4	100,7	100,2	99,9	100,2	100,3	100,2	100,0	100,0	100,1	100,6
V	100,8	101,2	100,4	99,9	101,3	100,4	100,9	100,0	100,2	100,0	100,6
VI	100,2	99,4	100,7	99,7	100,3	100,3	102,0	100,4	101,0	100,1	100,7
VII	100,0	98,9	101,1	98,3	100,4	100,2	100,5	100,1	100,8	100,1	100,6
VIII	99,6	98,4	101,8	98,2	100,3	100,1	99,2	99,7	99,5	100,4	100,4
IX	100,3	100,6	101,2	101,4	100,6	100,2	98,5	100,0	99,6	101,4	100,5
X	100,4	100,8	100,7	100,3	100,9	100,1	99,0	100,0	99,7	101,1	100,4
XI	100,2	100,7	100,7	99,9	100,8	100,1	97,3	99,9	99,9	100,1	100,2
XII	99,9	100,8	100,4	99,4	100,1	100,2	95,7	99,9	100,4	100,1	100,3
2009											
I	100,5	101,1	100,5	96,5	101,8	100,6	97,5	100,0	100,2	100,4	100,4
II	100,9	100,6	100,7	98,2	101,6	100,5	103,2	100,0	100,5	100,1	100,4
III	100,7	101,9	101,0	100,3	100,1	100,2	100,6	100,0	100,5	100,2	100,4
2008	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
I	104,0	107,8	105,4	91,9	104,7	103,2	108,3	98,4	98,2	103,0	104,9
II	104,2	107,3	105,6	92,0	106,4	103,4	107,0	98,3	97,9	103,1	105,2
III	104,1	107,0	105,7	93,6	106,5	103,1	105,5	98,3	97,8	103,2	105,5
IV	104,0	106,8	105,9	93,6	106,4	103,2	103,8	98,3	98,0	103,2	105,8
V	104,4	107,0	106,0	93,5	107,5	103,4	104,1	98,3	98,2	103,2	106,0
VI	104,6	107,6	105,8	93,4	107,5	103,6	104,7	98,7	99,1	103,2	106,3
VII	104,8	107,8	105,6	92,9	107,8	103,6	105,0	98,8	99,4	103,1	106,6
VIII	104,8	106,9	106,4	92,4	108,0	103,5	104,3	100,7	101,4	103,5	106,8
IX	104,5	105,1	107,1	93,8	108,4	103,5	102,6	100,7	101,4	104,2	106,7
X	104,2	104,0	107,5	93,8	108,8	103,4	101,6	100,7	101,6	104,2	106,7
XI	103,7	102,9	108,1	93,6	109,4	103,5	97,6	100,7	101,7	104,1	106,3
XII	103,3	103,2	108,2	93,2	109,3	103,0	93,2	100,2	101,6	104,2	106,4
2009											
I	102,8	103,1	107,8	92,8	109,1	103,2	91,2	99,8	100,2	104,0	106,1
II	103,3	103,4	108,3	92,7	109,0	103,3	94,3	100,0	101,2	104,0	105,9
III	103,6	104,8	109,2	92,1	108,7	103,1	94,1	100,0	101,8	104,1	105,7
I-III	103,3	103,8	108,4	92,5	108,9	103,2	93,2	99,9	101,1	104,0	105,9
2008											
I-III	104,1	107,4	105,6	92,5	105,9	103,2	106,9	98,4	98,0	103,1	105,2
IV-VI	104,3	107,1	105,9	93,5	107,1	103,4	104,2	98,5	98,4	103,2	106,0
VII-IX	104,7	106,6	106,4	93,1	108,0	103,5	104,0	100,0	100,7	103,6	106,7
X-XII	103,8	103,4	107,9	93,5	109,2	103,3	97,5	100,5	101,7	104,2	106,4

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	PKB ^a			Handel zagraniczny				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^b			Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych			Produkcja przemysłowa ^c			Nowe zamówienia w przemyśle			
	2008	2008		eksport	import	saldo	I 2009	I 2008	II 2008	2009		III 2008	2009		II 2008	2009		II 2008	2009	
		III kw. ^b	IV kw. ^b							I	II		II	III		I	II			
zmiana w % w ujęciu rocznym						w mld euro		w %			zmiana w % w ujęciu rocznym									
UE-27	0,9	0,7	-1,4	6,8	7,7	7,9	3,7	1,8	1,3	3,2	-15,5	-17,6	8,4	-32,6	-33,3	
Strefa euro - 16	0,8	0,6	-1,4	7,2	8,3	8,5	3,6	1,2	0,6	3,3	-15,9	-18,4	8,5	-34,3	-34,5	
Austria	1,8	1,4	0,6	-25	-18	-0,6	0,2	3,9	4,3	4,5	3,5	1,4	0,7	4,2	-7,6	.	7,3	.	.	
Belgia	1,2	1,2	-0,8	-22	-22	0,1	0,0	7,0	7,0	7,1	4,4	1,9	0,6	7,0	-18,6	.	-4,2	-30,4	.	
Bułgaria	6,0	.	.	-28	-33	-0,4	-0,7	6,2	5,3	5,5	13,2	5,4	4,0	4,7	-17,2	-17,4	13,3	-23,7	-35,2	
Cypr	3,7	3,5	2,9	-24	-27	-0,3	-0,5	3,7	4,3	4,5	4,4	0,6	0,9	8,7	-7,1	
Dania	-1,1	-1,5	-3,6	-18	-10	-0,4	0,1	3,1	4,4	4,8	3,3	1,7	1,6	-1,6	-9,5	-11,8	26,8	-23,5	-38,6	
Estonia	-3,6	-4,4	-9,5	-29	-36	-0,1	-0,2	4,1	9,1	9,9	11,2	3,9	2,5	4,4	-27,2	-30,2	18,1	-30,8	-34,8	
Finlandia	0,9	1,0	-1,8	-36	-33	-0,1	0,1	6,3	6,7	6,8	3,6	2,7	2,0	2,0	-19,6	-19,9	.	.	.	
Francja	0,6	-0,9	-24	-21	-5,6	-6,0	7,6	8,5	8,6	3,5	1,0	0,4	2,6	-14,2	-16,3	9,3	-30,9	-24,3	
Grecja	2,9	2,7	2,4	-21	-21	-2,3	-2,9	7,8	.	.	4,4	1,8	1,5	-5,6	-11,5	-4,9	-1,7	-36,9	-35,5	
Hiszpania	1,2	0,9	-0,7	-26	-37	-4,1	-9,1	9,3	14,8	15,5	4,6	0,7	-0,1	1,7	-20,9	-22,0	5,4	-36,6	-37,3	
Irlandia	-2,3	0,3	-7,4	-2	-25	2,9	1,8	4,8	9,3	10,0	3,7	0,1	-0,7	.	.	.	1,6	.	.	
Litwa	3,0	2,0	-1,3	-15	-41	0,0	-0,5	4,4	11,6	13,7	11,4	8,5	7,4	8,8	-6,2	-12,2	21,2	-36,4	-30,9	
Luksemburg	-0,9	-0,7	-5,4	-18	-14	-0,3	-0,3	4,4	5,7	5,9	4,4	0,7	-0,3	-1,5	.	.	20,0	-40,4	.	
Łotwa	-4,6	-5,6	-10,4	-25	-35	-0,2	-0,4	6,1	13,0	14,4	16,6	9,4	7,9	0,9	-23,9	-24,2	24,9	-12,9	-34,3	
Malta	2,7	1,3	-0,8	-36	-11	-0,1	-0,1	5,9	6,3	6,4	4,3	3,5	3,9	
Niderlandy	2,1	1,8	-0,7	-22	-23	3,0	3,3	2,8	2,7	2,7	1,9	1,9	1,8	2,6	-4,0	-5,9	10,1	-33,8	-40,2	
Niemcy	1,3	0,8	-1,6	-23	-15	7,2	17,1	7,6	7,3	7,4	3,3	1,0	0,4	5,1	-17,6	-20,6	8,2	-37,9	-39,4	
Polska	4,9	5,1	3,3	-27	-28	-1,0	-1,5	7,6	7,1	7,4	4,4	3,6	4,0	9,3	-13,2	-12,4	1,2	-19,2	-17,0	
Portugalia	0,0	0,4	-1,8	-29	-27	-1,3	-1,7	7,7	8,1	8,3	3,1	0,1	-0,6	1,6	-16,4	-14,0	13,2	-22,1	.	
Republika Czeska	4,4 ^d	2,9	0,7	-28	-25	0,2	0,5	4,5	4,9	4,9	7,1	1,3	1,7	0,9	-20,9	-20,3	8,1	-26,5	-24,7	
Rumunia	7,1	.	.	-24	-36	-0,6	-1,4	5,8	.	.	8,7	6,9	6,7	9,8	-13,8	-13,9	4,4	-34,0	-15,9	
Słowacja	6,4	7,3	2,4	-26	-21	-0,2	0,0	10,2	9,5	9,8	3,6	2,4	1,8	20,1	-29,1	.	21,7	-38,4	-38,3	
Słowenia	3,5	3,7	-0,9	-24	-30	0,0	-0,2	4,6	4,3	4,6	6,6	2,1	1,6	8,8	-20,0	-21,2	-0,8	-40,5	-29,7	
Szwecja	-0,2	-0,5	-4,4	-33	-32	0,6	1,1	5,9	7,2	7,5	3,3	2,2	1,9	1,6	-20,2	-20,3	3,4	-34,8	-33,6	
Węgry	0,5	0,4	-1,3	-31	-30	-0,2	-0,1	7,6	8,4	8,7	6,7	2,9	2,8	8,8	-21,1	-25,5	-5,1	-32,9	-35,8	
Wielka Brytania	0,7	0,4	-2,0	-27	-26	-8,9	-11,6	5,1	.	.	2,5	3,2	.	1,2	-12,2	-13,9	12,8	-23,6	-29,1	
Włochy	-1,0	-1,3	-2,9	-26	-24	-3,6	-4,1	6,6	.	.	3,6	1,5	1,1	0,7	-17,6	-20,7	13,0	-33,9	-32,7	

^a Według PKD 2004/ NACE Rev. 1.1. ^b Dane wyrównane sezonowo. ^c Dane wyrównane dniami roboczymi. ^d Prognoza.

Źródło: Eurostat – stan na 23.04.2009 r., GUS